

Pennsylvania
WORK SMART. LIVE HAPPY.

PENNSYLVANIA ကိုစံနဲ

အံ့ထီၣ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိး တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ လၢကီၢ်စံနဲဒိဘျၢ

လၢနီၣ်ဝုဘျၢ **2022**



Jim Thorpe, PA

တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၤတဖၣ်

1 တၢ်ဟံၣ်ဖျါအတၢ်ကွဲးဖျါ

2 ဘၣ်မနုၤဃိ တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အ့ၣ်န့ၣ်တၢ်ဆဲးကျိး လၢပုၤကိးဂၤအဂီၢ်လဲၣ်.

3 အ့ၣ်န့ၣ်တၢ်ဆဲးကျိး အတၢ်အိၣ်သး လၢကတီၢ်ခဲအံၤ **ဖဲ PENNSYLVANIA**

4 တၢ်ထဲးဂံၢ်ထဲးဘါဆူညါ လၢတၢ်ရၤလီၤ အ့ၣ်န့ၣ်အတၢ်ဆဲးကျိး ဒီးတၢ်ပတုၣ်
ဒုးကွဲးတၢ်အတၢ်နီၤဖး

5 **PENNSYLVANIA** တၢ်န့ၢ်စိန့ၢ်ကမိၤလၢ တၢ်မၤလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် အ့ၣ်န့ၣ်တၢ်ဆဲးကျိး
ဒီးစ့ၢ်ကိၤအတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ်

6 **PENNSYLVANIA** အ့ၣ်န့ၣ်တၢ်ဆဲးကျိး တၢ်တီၢ်ကျဲ, တၢ်ဟံၣ်လုၢ်ဟံၣ်ပူၤတဖၣ် ဒီးတၢ်မုၢ်လၢကွၢ်စိ

7 **PENNSYLVANIA** အ့ၣ်န့ၣ်တၢ်ဆဲးကျိး အတၢ်တၢ်တဖၣ်, တၢ်ပညိၣ်ဖိတ
ၣ်တဖၣ်

ဒီးတၢ်ဖဲတၢ်မၤအပတီၢ်တဖၣ်

7 အ့ၣ်န့ၣ်တၢ်ဆဲးကျိး တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ ဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်ညုၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ် ဒီးတၢ်ဒီးန့ၢ်အိၤသ့ 11 တၢ်

ဒီးန့ၢ်ပိးလိ ဒီးစဲးဖိကဟံၣ်ပိညါ

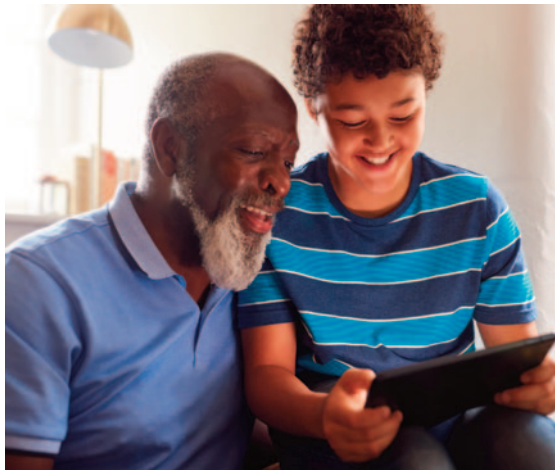
12 ဒုးကွဲးတၢ် အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ထဲသိးတုၤသိး ဒီးကြၢၤဒီးအဘူးအလဲ

14 တၢ်သ့စူးကါဒုးကွဲးတၢ် ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်အတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ

16 တၢ်ကကဲထီၣ်သးဆူညါ



တၢ်ဟံၣ်ဖျါအတၢ်ကွဲးဖျိာ်



တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲးအံၤ ပညိၣ်ဝဲလၢ တၢ်တၢ်တၢ် ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ် လွံၣ်ခါ လၢတၢ်ဒီးန့ၢ်ဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဖျါၣ်အ့ၣ်တၢ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိး ဖဲ

Pennsylvania န့ၣ်လီၤ -



လၢတၢ်ကဘျိၣ်ဆဲး Pennsylvania အတၢ်မၤလဲၣ်ထီၣ်ထီၣ် အ့ၣ်တၢ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိး တၢ်လိၣ်ဘၣ်တကတီၢ်ဃီတဖၣ် ဒီးကတီၢ်ယၢ် တၢ်တီၢ်ဟံၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ကမၤဆူၣ်ထီၣ် စဲးဖိကဟ့ၣ်ပီညါအါကလၢ် လၢလီၤကဝီၤအါတီၤသ့ၣ်တဖၣ်အပူၤအဂီၢ်, အ့ၣ်တၢ်နဲး တၢ်ဆဲးကျိး တၢ်တီၢ်ကျဲး လၢကီၢ်စဲၣ်ဒီးဘျီ (Statewide Broadband Plan (တၢ်တီၢ်ကျဲး)) အံၤ ဟံၣ်လီၤတၢ်ပညိၣ်ဖိတၢ်တဖၣ် ဒီးတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ အပတီၢ်တဖၣ် ဒ်သီးကတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဆူ တၢ်ကဒီးန့ၢ်ဘၣ် ဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဖျါၣ် အ့ၣ်တၢ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိး ဖဲ Pennsylvania လၢအတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘး မ့တမ့ၢ် အါန့ၢ်ဒီး အ့ၣ်တၢ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိးအချ့ လၢကီၢ်စဲၣ်ဟံၣ်ပနီၣ်ဃာ်အီၤ လၢအဟံၣ်ဖျိာ် မၤသကိးတၢ်ဒီး Pennsylvania တၢ်အိၣ်ဖျိာ်ရဲၣ်ဖျိာ် ဖးဒိၣ်ညါန့ၢ်, စဲးဖိကစၢ်တၢ်မၤလီၤအပူၤဟံၣ်ဖျိာ်မၤသကိးတၢ်ဖိတဖၣ် ဒီးလီၤကဝီၤပူၤတဝၢတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲတၢ်မၤလဲၣ်ထီၣ်လဲၤထီၣ် တၢ်တီၢ်ကျဲးအခါန့ၣ်, Pennsylvania ပူၤတဝၢ ဒီးမ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် ဝဲၤကျိၤ (Department of Community and Economic Development) ဒီး Pennsylvania တၢ်န့ၢ်စိန့ၢ်ကမီၤလၢ တၢ်မၤလဲၣ်ထီၣ်လဲၤထီၣ် အ့ၣ်တၢ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိး (Broadband Development Authority (ပူၤန့ၢ်စိန့ၢ်ကမီၤ)) အံၤ ဃုထီၣ်တၢ်ပၣ်ဃုာ်မၤသကိးတၢ် ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးလၢ ကီၢ်စဲၣ် ဒီးလီၤကဝီၤ ခၢၣ်စးကရၢတဖၣ်, ကီၢ်စဲၣ် ခိၣ်န့ၢ်ဒူးအိၣ်ထီၣ် တၢ်သိၣ်တၢ်သီ တဖၣ်, အ့ၣ်တၢ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိး တၢ်မၤလီၤခိၣ်န့ၢ်တဖၣ်, ကရၢလၢ တဟံးန့ၢ်အဘျးတဖၣ်, ပူၤမၤတၢ်ဖိတၢ်ကရၢကရိတဖၣ်, ကွီတဖၣ်, ကရၢဟ့ၣ်တၢ်တီၢ်စၢၤမၤစၢၤ ပူၤဒီးကိၢ်စိတဖၣ်, လံာ်ရဲဒါးတဖၣ်, ဒီးပူၤကမ့ၢ်တဖၣ်အအိၣ် ခိၣ်ဖျါ တၢ်ကူၣ်လီၢ်အိၣ်သကိး လၢအ့ၣ်တၢ်နဲးလီၤ, လၢမံာ်သကိးမံာ်, ဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိာ်လၢလီၤယံၤတဖၣ် ဒီးတၢ်ဆဲးကျိးတုၤလီၤတုၤကျဲးလီၤလီၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢန့ၢ်အမံာ်ညါ, ပူၤန့ၢ်စိန့ၢ်ကမီၤအံၤ ဘၣ်တၢ်ဒူးအိၣ်ထီၣ်အီၤလၢ ကမံးတံာ်ဝဲၤဒုလွံၣ်ဖု လၢတဖၣ်ဒီးတဖု အိၣ်ဒီးတၢ်ပညိၣ်လီၤလီၤဆီဆီတဖၣ်လၢအမ့ၢ် - တၢ်ဂ့ၢ်ထီၣ်ဖျိာ် ဒီးတၢ်ဃုထီၣ်သ့ၣ်ညါမၤနီၣ်မၤခါ, တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်, တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ ဒီးပနီၣ်ပီးလီၤ အတၢ်ဘျးစဲ, ဒီးတၢ်မၤစၢၤတုၤလီၤတုၤကျဲး ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့န့ၣ်လီၤ. ဝဲၤဒုကမံးတံာ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်တၢ်ကူၣ်လီၢ်သကိးဃုာ်တၢ်ဒီးအဝဲသ့ၣ် ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ထံာ် လၢအတၢ်တီၢ်ကျဲးအဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ကမံးတံာ်တဖုစ့ၣ်စ့ၣ်အံၤ ကဒူးဟံၣ်ဃုာ် စဲးဖိကဟ့ၣ်တၢ်မၤလီၤ အပူၤဟံၣ်ဖျိာ်မၤသကိးတၢ်ဖိတဖၣ် ဒီးပူၤစဲၣ်နီၤလၢ အပူၤဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်တဖၣ် ဒ်သီးကမၤစၢၤဟ့ၣ်ကူၣ် ပူၤန့ၢ်စိန့ၢ်ကမီၤ အတၢ်ရဲၣ်ကျဲးတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ ဒီးတၢ်မၤလၢထီၣ်ပူၤထီၣ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲးအဂီၢ်လီၤ.

ဘဏ်မုန့်ယိ တာ်ဒူးအိဉ်ထီဉ်အုထာ်နဲးတာ်ဆဲးကျိး လာပုးကီးဂါအဂီၢ်လဲဉ်.

တာ်ဘျီဆဲး Pennsylvania အုထာ်နဲးတာ်ဆဲးကျိး တာ်သုဉ်ထီဉ်ဘျီထီဉ် အတာ်မတၢ်တဖဉ် ဒီးတာ်မအါထီဉ် တာ်ဒီးန့ၢ် အုထာ်နဲးတာ်ဆဲးကျိး အတာ်တံစါမၤစါ လာအဂီၢ်ဆူဉ်အံၤ မ့ၢ်တၢ်လံာ် ဒီးမ့ၢ်ဒဲးဝဲ တာ်အကါဒိဉ်ကတၢ် လီၢ်ကဝီၤကီၢ်စဲဉ်, လီၢ်ကဝီၤပဒိဉ်, ပုၤဟ့ဉ် အုထာ်နဲးတာ်တံစါမၤစါ, ကရၢလၢတဟံးန့ၢ်အဘျးတဖဉ် ဒီးပုၤဟံးဖိဉ်မၤသကိးတာ်အဂါ လၢကီၢ်စဲဉ်ဒီတဘျီအပူၤအဂီၢ်လီၤ. ပတၢ်တံာ်ကျဲးဟံးဖိဉ်န့ဉ် မ့ၢ်ဒဲးသိး ကမၤအါထီဉ် ဒီးကဒူးအိဉ်ထီဉ် အုထာ်နဲးတာ်ဆဲးကျိး အတာ်သုဉ်ထီဉ်ဘျီထီဉ် ဒီးတာ်တံစါမၤစါ လၢအထဲသိးတုၤသိး, ကြးဒီးအဘျးအလဲ ဒီးအဂီၢ်သဟီဉ်ဆူဉ် လၢအဘျးစး Pennsylvania ဖဲ န့ဉ်ကယုၤ 21 ဒီးခါဆူညါအဂီၢ်လီၤ.

တာ်လီၢ်တာ်ကျဲး မ့တမ့ၢ် စ့ဟံးန့ဉ်အိဉ်ဒဲးလဲဉ်သန့က, တာ်ဒီးန့ၢ်အုထာ်နဲး ထဲသိးတုၤသိးအံၤ တာ်ကဘဉ်ဟ့ဉ်လီၤအံၤ ဖဲလၢ Pennsylvania မ့မ့ၢ်ဒီးတာ်လီၢ်တာ်ကျဲးလၢ တာ်ပြုလီၢ်သးအါ, ဟ့ဉ်လီၤတာ်ကျဲးဘဉ်ကုဉ်သု ထဲသကိးတုၤသိး လၢဖဲသုဉ်ကိးဂါအဂီၢ်, ဒီးန့ၢ် ဆူဉ်ချ့တာ်ဃုထာ်လၢချုးစါတဖဉ်, ဟ့ဉ်လီၤတာ်လီၢ်တာ်ကျဲးလၢ ပစံာ်ပုၤတဖဉ် ဒီးပနံဉ်ကတၢ်မၤတဖဉ် ကလဲထီဉ်လဲထီ ဒီးပြုလီၢ်အသး ဖဲန့ဉ်ကယုၤ 21 မ့ၢ်ကျဲးလဲၤကွဲးအခါန့ဉ်လီၤ. လၢ Pennsylvania ကပုၤဒီးတာ်မုန့်ယိအဂီၢ်, ပကဘဉ်ပတုဉ်ကွဲး ဒူးကွဲးတာ် အတာ်နီၤဖး, မၤလီၤတာ်လၢ ထံဖိကိးဖိ ဒီးပနံဉ်ကတၢ်မၤတဖဉ် ကဒီးန့ၢ်ဘဉ် တာ်ဘျးစဲးလီၤသး ဆူဟီဉ်ခိဉ်ချ့ဒူးကွဲးတာ် လၢအဒိဉ်ထီဉ် အါထီဉ် တပယုဉ်ဖိ ဖဲပအိဉ်မုအိဉ်ဂါ ဒီးဖဲတာ်မတၢ်အပူၤန့ဉ်လီၤ.

လာတာ်ကဒူးအိဉ်ထီဉ် မ့ၢ်ကျဲးလဲၤကွဲးအတာ်လဲထီဉ်လဲထီ ဒီးတာ်ဒူးအိဉ်ထီဉ်တာ်အသိအဂီၢ်, အုထာ်နဲးတာ်ဆဲးကျိး လၢအဂီၢ်ဆူဉ်အံၤ မ့ၢ်တာ်လိဉ်ဘဉ်နီၢ်နီၢ် လၢပနံဉ်ကတၢ် မၤတဖဉ် လၢအသးအိဉ်ကွဲးစးတာ်ဆူဉ်ဆူဉ် လၢလီၢ်ကဝီၤ ဒီးဟီဉ်ခိဉ်ဒီဖျုဉ်အပတီၢ်တဖဉ်အဂီၢ်လီၤ. တာ်မ့ၢ်စူးကါအံၤ ဒဲးသိးကမၤလီၤတာ် တာ်သုဉ်တာ်ဖျး လၢအလီၤတာ်လီၤဆဲးမ့ၢ်ဂုၤ, ကမၤဒိဉ်ထီဉ်အါထီဉ် တနံၤဘဉ်တနံၤ ပနံဉ်ကတၢ်ဖဲတာ်မၤတဖဉ်မ့ၢ်ဂုၤ, မ့တမ့ၢ် ဆဲးကျိးလီၤသးဒီး တာ်ဒီးလဲပုၤမၤတဖဉ်ဖိအသိတဖဉ်အဂီၢ် မ့ၢ်ဂုၤန့ဉ်, အုထာ်နဲးတာ်ဆဲးကျိးအံၤ အိဉ်ဒဲးဝဲဒီးမ့ၢ်ဒါလၢအကါဒိဉ်နီၢ်နီၢ် လၢမ့ၢ်မခါတနံၤအံၤ မ့ၢ်ကျဲးလဲၤကွဲးလၢ အဘဉ်တာ်ဟ့ဉ်သဆဉ်ထီဉ်အံၤ လၢတာ်သုဉ်ညါနီၢ်ပာ် အဖီခိဉ်န့ဉ်လီၤ. ဒဲး Pennsylvania ကွဲးစးဝဲ ဒဲးသိးကထူးန့ၢ်သုဉ်ထူးန့ၢ်သး လၢတာ်ဒူးအိဉ်ထီဉ်တာ်အသိ ဒီးဆိဉ်ထွဲမၤစါ ပနံဉ်ကတၢ်မၤကစၢ်တဖဉ် လၢကီၢ်စဲဉ် ဒီတဘျီအံၤအသိးန့ဉ်, တာ်မၤဂုၤထီဉ် တာ်ဒီးန့ၢ်ဘဉ် အုထာ်နဲးတာ်ဆဲးကျိး လၢဟီဉ်ခိဉ်ဒီဖျုဉ်ပတီၢ် လၢအတုၤထီဉ်ထီဉ်ဘး ဒီးအိဉ်ဒီးတာ်သုဉ်ဘဉ်အါန့ၢ်ဒဲး ကတီၢ်ခဲအံၤ မ့တမ့ၢ် ခါဆူညါ တာ်လိဉ်ဘဉ်အဂီၢ်အံၤ မ့ၢ်ဒဲးတာ်ကါဒိဉ်ခိဉ်သုဉ်န့ဉ်လီၤ. လၢန့ဉ်အမံဉ်ညါ, အုထာ်နဲးတာ်ဆဲးကျိး အတာ်ဘျးစဲးလၢအဂီၢ်ဆူဉ်အံၤ မ့ၢ်တာ်လိဉ်ဘဉ်နီၢ်နီၢ် လၢလီၢ်ကဝီၤ ဒီးဟီဉ်ကဝီၤ မ့ၢ်ကျဲးလဲၤကွဲးအတာ်လဲထီဉ်လဲထီ, တာ်ဆိဉ်ထွဲ ဟံဉ်ခိဉ်တဖဉ်ပနံဉ်ကတၢ်မၤတဖဉ် ဃုာ်ဒီး တာ်ဒူးအိဉ်ထီဉ် တာ်သုဉ်ဘဉ် လၢကဖဲတာ် မၤတၢ်လၢဟံဉ်အဂီၢ်လီၤ. တာ်ဖဲတာ်မၤလၢလီၤယံၤအတာ်အိဉ်သး လၢအဟံဉ်အိဉ်ထီဉ် ဖဲတာ်ဆါသတြိာ်အတီၢ်အံၤ ဟ့ဉ်ပျုပုၤ Pennsylvania ဖိတဖဉ်လၢ ကအိဉ်ဒီး တာ်လဲလီၢ်ဘျီဘဉ်ညါ ဒဲးသိးကပုၤထာ်ဝဲလၢ အကအိဉ်ကဆဲးလၢတာ်လီၤဖဲလဲဉ် ဒီးအုထာ်နဲးတာ်ဆဲးကျိး အတာ်သုဉ်ဘဉ် လၢတာ်န့ၢ်အံၤသုအံၤ ရဲဉ်ကျဲးမၤဘဉ်လီၢ် တာ်ဃုထာ်တဖဉ်အံၤန့ဉ်လီၤ. ပုၤလီၢ်ကဝီၤဖိတဖဉ် ကအိဉ်စ့ၢ်ကိးဒီးတာ်ခွဲးတာ်ယာ် ဒဲးသိးကပုၤဒီးန့ၢ် တာ်ဖဲတာ်မၤအါကလုာ် လၢထံလီၢ်ကီၢ်ပုၤ မ့တမ့ၢ် လၢထံဂုၤကီၢ်ဂါ လၢတအိဉ်ဒီးတာ်သုးလီၢ်သုးကျဲး လၢယာ်ဒီးအဟံဉ်ဘဉ်န့ဉ်လီၤ.

လာတာ်ကဒူးအိဉ်ထီဉ် တာ်သုဉ်ထီဉ်ဘျီထီဉ်လၢအကါဒိဉ် လၢခါဆူညါအဂီၢ်, တာ်သုဉ်ထီဉ် အုထာ်နဲးတာ်ဆဲးကျိးလၢတာ်န့ၢ်အံၤသုအံၤ မ့ၢ်ဂါခိဉ်ထဲးလၢ တာ်ကဟ့ဉ်လီၤ အုထာ်နဲးတာ်ဆဲးကျိး လၢအဂီၢ်ဆူဉ်, အိဉ်လဲးတြိနဲးတာ်ဘျးစဲး လၢအချုးစဲး, ကမ့ၢ်အတာ်ပုၤဖျးဒီးတာ်ဘဉ်ယိဉ်, လီတဲစဲအုထာ်နဲး, ဒီးတာ်တံစါမၤစါတဖဉ် ဒဲးအမ့ၢ် လီတဲစဲအုထာ်နဲး တာ်သုဉ်ဘဉ် ယိစဲးတစဲး (5G) အဂီၢ်လီၤ. တာ်ဘျးလီၤကျိဉ်စ့တာ်အိဉ်ယာ် လၢအတုၤဆါခိဉ်ဆါ ခါဆူညါတာ်အိဉ်သးသုအံၤ ကတံစါမၤစါ Pennsylvania ပုၤတဝါတဖဉ် လၢစါလၢကဟံးတဖဉ်အဂီၢ်လီၤ.

လာတာ်ကမၤအါထီဉ် တာ်ဖဲတာ်မၤအတာ်လဲထီဉ်လဲထီ ဒီးကုသုအတာ်မၤကဲထီဉ်လိဉ်ထီဉ် တာ်ခွဲးတာ်ယာ်တဖဉ်အဂီၢ်, အုထာ်နဲးတာ်ဆဲးကျိး လၢအချုးအံၤ မ့ၢ်တာ်လိဉ်ဘဉ် နီၢ်နီၢ် လၢကွဲးတဖဉ်, ကွဲးသရဉ်တဖဉ် ဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိတဖဉ်အဂီၢ်လီၤ. တာ်လီၤတုဉ်လီၤကံာ် လၢကဒီးန့ၢ်ဘဉ် အုထာ်နဲးတာ်ဆဲးကျိးလၢအချုးအံၤ ဘဉ်တာ်ဟံးဖျုထီဉ်အံၤ ဒဲးအမ့ၢ် တာ်တြိမၤတံာ်တာ်နီၢ်နီၢ် လၢတာ်ကုဉ်ဘဉ်ကုဉ်သု အတာ်ဖဲတာ်မၤအပူၤ လၢအဒူးကဲထီဉ်တာ်တၢ်တဖဉ် လၢ Pennsylvania ပုၤကွဲးတဖဉ် ဒီးဟံဉ်ဖိဉ်ဖိတဖဉ်အဂီၢ်လီၤ. ဒဲးကုသုတဖဉ် ဘဉ်ရဲဉ်ကျဲးတာ်မၤလိမၤဒီး လၢလီၤယံၤ ဖဲ COVID-19 တာ်ဆါသတြိာ်အခါအသိးန့ဉ်, ဒူးကွဲးတာ် အတာ်နီၤဖးဟံးအံၤ အိဉ်ဖျါအါထီဉ်န့ဉ်လီၤ. တာ်တြိမၤတံာ်တာ် လၢတာ်မၤလိမၤဒီးဖဲတီၤဒီးပုၤ, လၢဟံဉ်ပုၤ ဒီးလၢပုၤတဝါပုၤအံၤ ဒူးအိဉ်ထီဉ် တာ်ဘဉ်ဒီးဘဉ်ထံး ဖျုဖျုဖျုဖျု လၢ Pennsylvania တာ်ဖဲတာ်မၤအဂီၢ်အဘါ လၢခါဆူညါအဂီၢ်လီၤ. အုထာ်နဲးတာ်ကုဉ်ဘဉ်ကုဉ်သု အတာ်ခွဲးတာ်ယာ်တဖဉ်အံၤ ဒူးအိဉ်အါထီဉ် တာ်ဒီးန့ၢ်တာ်ကုဉ်ဘဉ်ကုဉ်သု ဒီးတာ်သိဉ်လီ လၢအမၤလီၤမၤကွဲး တာ်အိဉ်တာ်ဆဲးလၢလီၤယာ် အဒုဉ်အဆါတဖဉ် လၢတာ်ကဒီးန့ၢ်ဘဉ်အံၤအဂီၢ်လီၤ.

လာတာ်ကဟ့ဉ်လီၤ ဂုၢ်ဂီၢ်အူတာ်တံစါမၤစါ လၢလၢလီၢ်လီၢ် ဒီးတာ်န့ၢ်အံၤသုအဂီၢ်, ပုၤခါဆါတာ်ဖိအဆိကတၢ်တဖဉ် လိဉ်ဘဉ် လီၤကျဲးဘျးစဲးလၢအချုး ဒဲးသိးကမၤလီၤတာ် တာ်ဆဲးကျိးဆဲးကျါ လၢအတုၤလီၤတီၤလီၤ ဃုာ်ဒီး ပုၤဆါတဖဉ် ဒီးတာ်ဆါဟံဉ်တဖဉ်အဂီၢ်လီၤ. တာ်စဲးလဲလၢတာ်ကဆါခါ ပုၤဆါတာ်ဂုၤထီဉ် လၢအကကၢကုၤအသးသမ့အဂီၢ် မ့တမ့ၢ် တာ်စဲးလဲလၢ တာ်မၤလဲထီဉ်ပုၤထီဉ် ဆူဉ်ချ့စးဖိကဟ့ဉ်ပီညါ လၢခဲကတၢ်သုဉ်တဖဉ်အံၤ အိဉ်ဒီးတာ်ဂုၤထီဉ်ထီဉ်အံၤ လၢတာ်ဘျီဘဉ်ကုၤအံၤတသုဘဉ်န့ဉ်လီၤ. ဒီဖျုလၢ တာ်မၤအါထီဉ် တာ်ဒီးန့ၢ်ဘဉ်အုထာ်နဲး ဒီးတာ်မၤဂုၤထီဉ် အုထာ်နဲးတာ်ဆဲးကျိး အတာ်တံစါမၤစါအဖီခိဉ်န့ဉ်, ဂုၢ်ဂီၢ်အူပုၤမၤစါတာ်ဖိသုဉ်တဖဉ် ကမၤဒိဉ်ထီဉ်အါထီဉ် ပိးလီလၢအအိဉ်ဟံးတဖဉ် ဒဲးသိးကမၤလီၤတာ် အပုၤတဝါတဖဉ်အတာ်အိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချ့အဂီၢ်လီၤ.

လာတာ်ကမၤဂုၤထီဉ် ပုၤတဝါတာ်အိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချ့, တာ်အိဉ်မုဉ်ဆိးပၤ, တာ်ဒီးန့ၢ်ဘဉ်ဆူဉ်ချ့တာ်တံစါမၤစါ ဒီးသးသမ့ကံာ်စီလၢအဂုၤအဂီၢ်, ပုၤတဝါတဖဉ် ကွဲးပီၤတာ်ဆူ လီတဲစဲဆူဉ်ချ့တာ်ဟ့ဉ်ကုဉ်ဟ့ဉ်ဖး ဒဲးသိးကဘျီဆဲး အဆူဉ်ချ့တာ်လိဉ်ဘဉ်တဖဉ်အဂီၢ်လီၤ. တာ်လိဉ်ဘဉ်သုဉ်တဖဉ်အံၤ ဟဲအါထီဉ်ချ့ချ့ စးထီဉ်လၢ COVID-19 တာ်ဆါသတြိာ် ဟဲအိဉ်ထီဉ်သးလဲလဲန့ဉ်လီၤ. တာ်ဒီးန့ၢ်ဘဉ် လီတဲစဲဆူဉ်ချ့တာ်ဟ့ဉ်ကုဉ်ဟ့ဉ်ဖးအံၤ ဟ့ဉ်ပျုအါထီဉ် တာ်ပုၤဖျးဒီးတာ်ဘဉ်ယိဉ် ဒီးတာ်တံစါမၤစါဆူညါ ခဲခိဉ်ယာ်ဟံးလၢန့ဉ်လီၤ. ဖဲလာတာ်အံၤ မ့ၢ်တာ်ဃုထာ်ပုၤဒီးအလုာ်အပူၤ လၢဟံဉ်ဖိဉ်ဖိတနီၤအဂီၢ်အခါန့ဉ်, ပုၤလၢတာ်အိဉ်ဒီး အုထာ်နဲးတာ်ဆဲးကျိးသုဉ်တဖဉ် စူးကါတာ်တံစါမၤစါဒဲးအံၤသုဉ်တဖဉ် လၢလၢပုၤပုၤတသုဘဉ်ဘဉ်. ဒဲးဆူဉ်ချ့တာ်ကွဲးထွဲ အတာ်အိဉ်သးအံၤ လဲလီၢ်သးတဆိဘဉ်တဆိအသိးန့ဉ်, အုထာ်နဲးတာ်ဆဲးကျိးဘျးစဲး လၢအချုးအံၤ ကဲထီဉ်တာ်အကါဒိဉ်ဆူညါ ဒဲးသိးကမၤလီၤတာ်ဝဲလၢ ဆူဉ်ချ့အပုၤမၤတၢ်ဖိတဖဉ် သမံသမိးမၤကွဲး အပုၤဆါအတာ်လိဉ်ဘဉ်တုၤလီၤတီၤလီၤကသုအဂီၢ်န့ဉ်လီၤ.

အထောက်အကူဆောင်ရွက်ပေးရန်အတွက် အတိုးအမြှင့်သုံးစွဲမှု လာကတီခဲအံ့ဖဲ IN PENNSYLVANIA

တပ်သွပ်ညါနီပာ် တပ်ဒီးနီစူးကါအံ့ တဒ်သိးလိာ်သးဒီး တပ်ဆဲးလီမံးဟ့ၣ်အဘူးအလဲအဖီခိာ်န့ၣ်, ကီၣ်စာဖိာ်တပ်ဆဲးကျိးဆဲးကျါ ခာ်စးကရါ (FCC) အတပ်စူးကါအထောက်အကူဆဲးကျိးတုၤလီၤတီၤလီၤ အတပ်ဟံဖျါ လာခဲကတါာ်သ့ၣ်တဖၣ် ဟံဖျါထီၣ်ဝဲလၢ ပုၤ Pennsylvania ဖဲ 640,000 တုၤ 800,000 ဂၤ မ့တမ့ၢ် ယံၣ်မုးကယၤအံၤ မ့ၢ်ပုၤတဖၣ်လၢ "တပ်တကန့ၣ်ယုာ်အံၤ" ဒီးတဒီးနီစူးကါ အထောက်အကူဆဲးကျိးလၢအချ့ ဒ်အဘၣ်တပ်ဒီးန့ၣ်ဖျါထီၣ်အံၤ ခိဖျါ FCC ဖဲ 2014 ဒ်အမ့ၢ် တစဲးကး 25 မံၣ်ဂၣ်ဘူး(ထ) လၢတပ်ဟံးန့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ် ဒီး တစဲးကး 3 မံၣ်ဂၣ်ဘူး(ထ) လၢတပ်တီၣ်ထီၣ်တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ! ဖဲအဆၢကတီၢ်အံၤန့ၣ်, တပ်ဂ့ၢ်တပ်ကျိး လၢအဘၣ်တပ်ဟံဖျါထီၣ်အံၤ ခိဖျါပုၤဟ့ၣ်ရၤလီၤအထောက်အကူဆဲးကျိးတဖၣ်အံၤ လီၤပလီာ်သးဒီး FCC အတပ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ် ဒ်ဖဲဖိကီၢ်ဖိနီၣ်ဂံၢ် လၢတပ်ယုထံၣ်န့ၣ်အဂ့ၢ်အကျါ အိၣ်ဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ, လၢတပ်န့ၣ်အယံ, တပ်စူးကါ တပ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ် တုၤလီၤတီၤလီၤနီၣ်, တပ်ကြးဒီး အဘူးအလဲ, ဒီးတပ်တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဆူ "ပုၤလၢတပ်ကွၢ်ကတီၢ်အံၤ" အစ့ကတါာ် လၢအခီပညီမ့ၢ်ဝဲ 25/3 Mbps အံၤ ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် တပ်မၤအီၤတန့ၣ်ခဲလၢဘၣ်. လၢန့ၣ်အမံၣ်ညါ, ပဒိာ်အပုၤပၤဆူၢ် ရဲၣ်ကျဲၤတပ်ဖိတဖၣ် ဟံပနီၣ်ယာ် အထောက်အကူအချ့ အစ့ကတါာ် 100/20 Mbps ဒ်အခီပညီမ့ၢ်ဝဲ "တပ်တဒီးနီစူးကါ အထောက်အကူအချ့လၢပုၤပုၤ" န့ၣ်လီၤ.



တပ်သ့ၣ်ညါမၤလိ ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖဲဝဲလၢ တပ်ဒီးနီစူးကါအိၣ်ဝဲ အထောက်အကူဆဲးကျိး လၢတပ်န့ၣ်အံၤသ့ ဒီးကြးဒီးအဘူးအလဲအံၤ ဒူးကဲထီၣ် မ့ၢ်ကျိးဝဲကွၢ် အတပ်လဲထီၣ်လဲထီၣ်, မၤအီၤထီၣ် နီၣ်ကစၢ်တပ်ဟံးန့ၣ်တဖၣ်, ဒီးမၤစ့ၤလီၤ တပ်ဖဲးတပ်မၤတအိၣ်အပတီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢန့ၣ်အမံၣ်ညါ, တပ်အံၤမၤစ့ၤမၤဂ့ၢ်ထီၣ် ပုၤဂ့ၢ်ဝဲတပ်အိၣ်သးတဖၣ် ခိဖျါ တပ်ဒီးနီစူးကါ တပ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ ဒီးတပ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ် ပုၤဂ့ၢ်ဝဲတပ်ဆဲးကျိးဘၣ်ထွဲ ဒ်ဒိၣ်မိၣ်ခြံၣ်စ့ၣ်အလုၢ်အလၢအိၣ်ဝဲအသိး သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. တပ်ဒူးအိၣ်ထီၣ်တပ်အသိး ဒ်အမ့ၢ် လီၤတဲစီဆူၣ်ချ့ တပ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖဲအံၤ မၤဂ့ၢ်ထီၣ် ဆူၣ်ချ့တပ်ဖဲးတပ်မၤအစၢ လီၤလီၤသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆူၣ်သန့က့ၢ်, ဂံၢ်ခိာ်ထဲးတပ်ဂ့ၢ်တပ်ကျိးတဖၣ် ဟံဖျါထီၣ်ဝဲလၢ ပုၤ Pennsylvania ဖဲ 2.6 ကကွၢ် လၢဟံၣ်ဒုၣ်ယီဒုၣ် 1.3 ကကွၢ် (26%) အပူၤ လၢအပၣ်ယုာ်ဒီး ပုၤလဲးတုၣ်ဟံၣ်ဒုၣ်ယီဒုၣ် 25% ဒီးပုၤအမဲရကၤသ့ဝဲ ဟံၣ်ဒုၣ်ယီဒုၣ် 35% အံၤတဒီးနီစူးကါဘၣ် မ့တမ့ၢ် တပ်ဟံးန့ၣ်စူးကါဘၣ် အထောက်အကူဆဲးကျိးလၢအချ့ မ့တမ့ၢ် တအိၣ်ဒီးတပ်သ့တပ်ဘၣ် လၢကစူးကါအီၤ တုၤလီၤတီၤလီၤအဂီၢ်လီၤ. တပ်တယုယီလိာ်သးသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဘၣ်တပ်ဒူးအိၣ်ထီၣ်အံၤ ဖဲတပ်အိၣ်သးလၢလၢာ်သ့ၣ်တဖၣ်အကျါတနီၤန့ၣ်လီၤ -

- **တပ်အိၣ်ဒီးတပ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ်** - ခိဖျါတပ်တအိၣ်ဒီးတပ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ်အယံန့ၣ်, တပ်လီၤ အစ့ကတါာ် 250,000 တီၤအံၤ တဒီးနီစူးကါဘၣ်အထောက်အကူဆဲး 25/3 Mbps, ဒီးတပ်လီၤဆူၣ်ညါ 140,000 တီၤအံၤ တဒီးနီစူးကါဘၣ်အထောက်အကူဆဲးကျိး 100/20 Mbps ဘၣ်.³
- **တပ်ကြးဒီးအဘူးအလဲ** - တချုးလၢတပ်ဒူးအိၣ်ထီၣ် ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူအထောက်အကူဆဲးကျိး အတပ်နီၣ်ဘျုးတပ်ရဲၣ်တပ်ကျါ ဒီးတပ်ဆဲးကျိးဆဲးကျါ လၢကြးဒီးအဘူးအလဲ တပ်ရဲၣ်တပ်ကျါ (ACP) ဒီးဘၣ်န့ၣ်, ဟံၣ်ဒုၣ်ယီဒုၣ် 537,500 (9.7%) အံၤ တဒီးနီစူးကါဘၣ် တပ်ဆဲးလီမံးဟ့ၣ်အဘူးအလဲ လၢအထောက်အကူဆဲးကျိးလၢအချ့ လၢအဘူးအလဲစ့ၤ (လၢတပ်ဟံပတီၢ်အံၤ ဒ်အမ့ၢ် အမုးကယၤစ့ၤကတါာ် 18တီၤတတီၤ လၢကီၢ်အမဲရကၤပုၤ) ဘၣ်.⁴ ACP ယုာ်ဒီး တပ်တီၢ်ကျဲၤအဂၤတဖၣ် လၢအဘၣ်တပ်ဟ့ၣ်လီၤအံၤ ခိဖျါပုၤဟ့ၣ်ရၤလီၤအထောက်အကူဆဲးကျိးတဖၣ်အံၤ ဟ့ၣ်လီၤ အထောက်အကူဆဲးကျိးလၢအချ့ လၢအဘူးအလဲစ့ၤ ဆူပုၤ Pennsylvania ဖဲ လၢအကြးဒီးအဘၣ်တဖၣ်ဘၣ်ဆၣ် တပ်ရဲၣ်တပ်ကျါအံၤ တပ်ဆဲးလီမံးဟ့ၣ်အဘူးအလဲစ့ၤဝဲ ဒီးတပ်မၤအီၤထီၣ် တပ်ဆဲးလီမံး ဒီးမၤစ့ၤလီၤ တပ်တြီမၤတံာ်တံာ် လၢတပ်ကဟံဖိာ်မၤသးကိးတပ် သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
- **ပီးလီတဖၣ်** - တပ်အံၤ ဘၣ်တပ်တယာ်ကွၢ်ဝဲလၢ Pennsylvania ဟံၣ်ဒုၣ်ယီဒုၣ် 1.6 ကကွၢ် (31.2%) အံၤ တအိၣ်ဒီး ခိဖျါထာ် ဒီးလီတဲစီစိာ်စု (လၢတပ်ဟံပတီၢ်အံၤ ဒ်အမ့ၢ် % အစ့ကတါာ် 34 တီတတီၤ လၢကီၢ်အမဲရကၤပုၤ) ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.⁵
- **ဒူးကွဲးတပ်တပ်သ့တပ်ဘၣ်** - ပုၤဒိၣ်တုၤလၢ Pennsylvania အပူၤ 1.2 ကကွၢ် (14.6%) ယုာ်ယုာ်အံၤ ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် တအိၣ်ဒီး ဒူးကွဲးတပ်တပ်သ့တပ်ဘၣ် လၢတပ်လိာ်ဘၣ်အံၤ ဒ်သိးကစးထီၣ်ဒီးနီစူးကါဘၣ် တပ်ကဲဘျုးကဲဖိာ် လၢဒူးကွဲးတပ်တပ်တီၤစၢမၤစ့ၤ လၢအကါဒိၣ်အဂီၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.⁶

1 ကီၢ်စာဖိာ် တပ်ဆဲးကျိးဆဲးကျါခာ်စးကရါ 2019 တပ်စူးကါအထောက်အကူဆဲးကျိးတုၤလီၤတီၤလီၤ အတပ်ဟံဖျါ
 2 ကီၢ်အမဲရကၤ တပ်ထာ်ဖဲကီၢ်ဖဲနီၣ်ဂံၢ် ပဒိာ်ဝဲကျိး, 2019 အမဲရကၤပုၤတတၢ တပ်လီၤယုထံၣ်သ့ၣ်ညါ မဲးခြံၣ်ဒုၣ်ဘၣ်
 3 တပ်ဂ့ၢ်ထာ်ဖိာ်လၢအိၣ်ဒီးတပ်တြီယာ် လၢ CostQuest
 4 ကီၢ်အမဲရကၤ တပ်ထာ်ဖဲကီၢ်ဖဲနီၣ်ဂံၢ် ပဒိာ်ဝဲကျိး, 2019 အမဲရကၤပုၤတတၢ တပ်လီၤယုထံၣ်သ့ၣ်ညါ မဲးခြံၣ်ဒုၣ်ဘၣ်
 5 ကီၢ်အမဲရကၤ တပ်ထာ်ဖဲကီၢ်ဖဲနီၣ်ဂံၢ် ပဒိာ်ဝဲကျိး, 2019 အမဲရကၤပုၤတတၢ တပ်လီၤယုထံၣ်သ့ၣ်ညါ မဲးခြံၣ်ဒုၣ်ဘၣ်
 6 ထံလီၢ်ကီၢ်ပုၤလီၤခာ်သး လၢကူၣ်သ့အနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒူးတဖၣ်အဂီၢ်

တၢ်ထဲးဂံၢ်ထဲးဘါဆူညါ လၢတၢ်ရၢလီၤ အ့ထၢၣ်နဲးအတၢ်ဆဲးကျိး ဒီးတၢ်ပတုၣ် ဒုးကွဲးတၢ်အတၢ်နီၤဖး



တၢ်ကလိၣ်ဘၣ် တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် ဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်သန့က့, လၢအပူၤကွၢ်စ့ၤန့ၣ်အတၢ်ပူၤန့ၣ် တၢ်ကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ် အိၣ်ဝဲတနီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ထီၣ်ဟူးထီၣ်ဂဲၤလၢ တၢ်ဘျၢလီၤ ကျိၣ်စ့တၢ်အိၣ်ယၢ လၢအ့ထၢၣ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိးအဂီၢ်တၢ်ရၢၣ်တၢ်ကျဲၤ လၢအဘၣ်တၢ်ပၤဆူၤရၢၣ်ကျဲၤအီၤ ခီဖျိ Pennsylvania တၢ်ဝဲစိၣ်တီဆူၤဝဲၤကျိၤအ့ၤ ဟ့ၣ်လီၤဝဲ ကျိၣ်စ့ တၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤဆူ ပုၤဟ့ၣ်ရၢလီၤအ့ထၢၣ်နဲးသၢဖု လၢအဟံၣ်ဖျိမၤသကိးတၢ်ဖဲ FCC အ CAF II တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်အဘူးအလဲအပူၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤလၢအဟ့ၣ်ရၢလီၤအ့ထၢၣ်နဲး သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ကမၤလဲၤထီၣ် အ့ထၢၣ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိးအတၢ်ဘျးစဲ ဆူကီၢ်စိၣ်လၢအအိၣ်လၢခိၣ်ခိၣ်အါကတၢ်တကပၤန့ၣ်လီၤ. လၢန့ၣ်အမဲာ်ညါ Pennsylvania တၢ်တီၢ်ကျဲၤအါဖု ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ကျိၣ်စ့တၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤ လၢ Appalachian လီၤကဝီၤခၢၣ်စးကရၢ အ POWER ခၢၣ်စးကရၢအါဖု ဒီးလီၤကဝီၤတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် အတၢ်ရၢၣ်တၢ်ကျဲၤအအိၣ် လၢတၢ်ကမၤလဲၤထီၣ် အ့ထၢၣ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိး လၢခိၣ်ခိၣ်အဂီၢ်လီၤ.

ဖဲ 2020 န့ၣ်, ပဒိၣ်အပူၤပၤဆူၤ ရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ဖိတဖၣ် ဒုးအိၣ်ထီၣ် အ့ထၢၣ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိးလၢအချ့ လၢပုၤလၢတၢ်ကွၢ်ကဟံၣ်အီၤအဂီၢ် ကျိၣ်စ့တၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤ တၢ်ရၢၣ်တၢ်ကျဲၤ ခီဖျိ 2020 သဲစး 132 လၢအမ့ၢ် စုတီၢ်ဟံၣ် အကကွၢ် 1၀ အတၢ်ရၢၣ်တၢ်ကျဲၤ လၢအဟ့ၣ်လီၤ ကျိၣ်စ့တၢ်ဆီၣ်ထွဲ လၢတၢ်ကမၤဂ့ၤထီၣ် အ့ထၢၣ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိးလၢအချ့ အတၢ်တီၢ်စၢၤ မၤစၢၤ အတၢ်စူးကါတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ်တုၤလီၤတီၤလီၤ ဖဲလီၤကဝီၤလၢတၢ်ကွၢ်ကဟံၣ်အီၤ ဖဲကီၢ်စိၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလါမၢ်ရူး 2022 န့ၣ်, ကီၢ်စိၣ်ကျိၣ်စ့ဂ့ၢ်ဝီ အပူၤန့ၣ်ဖိန့ၣ်ကမီၤ အၢၣ်လီၤတူၢ်လီၤ စုအကကွၢ် 10 လၢတၢ်တီၢ်ကျဲၤ တဆဲးခွဲခါ လၢတမ့ၢ်ပဒိၣ်အတၢ်ကရၢကရိတဖၣ်အအိၣ် ဒ်သိးကရၢလီၤ အ့ထၢၣ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိးလၢအချ့ အတၢ်သ့ၣ်ထီၣ် ဘျီထီၣ် လၢတၢ်ဒုၣ်စၢၤယဲၤအ့ထၢၣ်နဲးဂံၢ်သဟီၣ်ဆူၣ် ဒီးပုၤဟ့ၣ်ရၢလီၤတၢ်ဒီးပုၤစူးကါတၢ်ဖဲအဘၣ်စၢၤတၢ်ဘျးစဲ ဆူလီၤကဝီၤလၢတၢ်ကွၢ်ကဟံၣ်အီၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. စုတီၢ်ဟံၣ် သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်ကစူးကါအီၤ ဒ်သိးတၢ်ကဒီးန့ၢ်, ကသ့ၣ်ထီၣ် ဒီးကတီၢ်ကတီၤ တၢ်လီၤတၢ်ကျဲၤ လၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ရၢလီၤ အ့ထၢၣ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိး တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ် ဆူပုၤတၢ်လၢတၢ်ကွၢ်ကဟံၣ်အီၤတဖၣ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

2020 သဲစး 98 အံၤ ထူးကွၢ်တၢ်လိၣ်ဘၣ်လၢ အဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမီၤ ကီၢ်စိၣ်ခိၣ်ခိၣ် လီမ့ၢ်ခိပနံၣ်ကရၢတဖၣ် လၢကမၤတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤစူးကါ တၢ်စုလီၤခိၣ်ခိၣ်အသီ ဒီးတၢ်စုလီၤခိၣ်ခိၣ်အကစၢ်တကစၢ်စုစု လၢတၢ်ကဘျီထီၣ် အ့ထၢၣ်နဲးလၢအချ့အတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ်အဂီၢ်လီၤ. တၢ်ဘျၢသဲစး လၢအခဲအံၤန့ၣ် ဟ့ၣ်ပျဲခိပနံၣ်တဖၣ်လၢ ကစူးကါ တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ် လၢအအိၣ်ဟံၣ် ဒီးတၢ်လီၤတၢ်ကျဲၤလၢအအိၣ်ဘျးတဖၣ် ဒ်သိးကရၢလီၤ လီၤယဲၤကျိၤဖဲဘၣ်တဖၣ် လၢတၢ်ကဒုးအိၣ်ထီၣ် အ့ထၢၣ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိး လၢအချ့ အဂီၢ်လီၤ. တၢ်ဘျၢသဲစး ဟံၣ်ဖျိထီၣ်စုၢ်ကီးလၢ တၢ်ထီၣ်ထီၣ် အ့ထၢၣ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိးတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တဘၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်ဆီတလဲလၢ တၢ်ကစူးကါ တၢ်စုလီၤ ခိၣ်ခိၣ်အဂီၢ် မ့တမ့ၢ် တဘၣ်မၤတံာ်တံာ် မ့တမ့ၢ် မၤဟးဂီၢ် တၢ်စုလီၤခိၣ်ခိၣ်ကစၢ် အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် နီတမံၤဘၣ်. ပုၤဟ့ၣ်ရၢလီၤ အ့ထၢၣ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိး လၢတမ့ၢ်လီမ့ၢ် ခိပနံၣ်ကရၢအံၤ ဒီးန့ၢ်စူးကါ မ့တမ့ၢ် ဘျးစဲဃုာ် အ့ထၢၣ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိးအတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တဖၣ် ဃုာ်ဒီးလီမ့ၢ်ခိပနံၣ်ကရၢ အတၢ်လီၤတၢ်ကျဲၤ ဖဲတၢ်မ့ၢ်ဟ့ၣ်အီၤ လံာ်တၢ်ကွဲး တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ ခီဖျိလီမ့ၢ်ခိပနံၣ်ကရၢအခါန့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါယုၤ 2021 န့ၣ်, သဲစး 50 လၢအဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျိထီၣ်အီၤ ဒ်အမ့ၢ် တၢ်စူးကါ ပျံၤထံးတအိၣ်တၢ်လီၤတၢ်ကျဲၤဆဲးသဲစးအံၤ ဘၣ်တၢ်ဆဲးလီၤမံၤထၢန့ၣ်အီၤဆူ တၢ်ဘျၢသဲစးအပူၤ ဒ်သိးကမၤဝဲၤမၤချ့ထီၣ် တၢ်စူးကါ ပျံၤထံးတအိၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဆဲးတဖၣ် လၢကီၢ်စိၣ်ဒိဘၣ်ပူၤအဂီၢ်လီၤ. တၢ်ဘျၢသဲစးဒုးဆူၣ်ထီၣ် တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ်လၢအအိၣ်ဟံၣ်တဖၣ် လၢတၢ်ကစူးကါအီၤ, ဟံၣ်လီၤတၢ်ဘျၢဒ်သိးသိး လၢတၢ်နဲၣ်ကျဲၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲတဖၣ်အဂီၢ်, ဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်စူးကါအကျိၤအကျဲၤ လၢအလီၤတၢ်လီၤဆဲး ဒီးတၢ်တယာ်ကွၢ်အီၤသ့, ဒီးရဲၣ်ကျဲၤဟံၣ် အဘူးအလဲ ဒီးသန့ထီၣ်လၢ တၢ်လၢၣ်ဘျီထီၣ်လၢစုအဖီခိၣ် တသ့ဖဲအသ့ လၢအကမၤဂ့ၤထီၣ် န့ၣ်ခိၣ်ခိၣ်ယၢၤ လၢကဒုးလဲၤ Pennsylvania ဆူညါချ့ချ့ လၢကဒီးန့ၢ် 5G ဒ်သိးကမၤအါထီၣ် အ့ထၢၣ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိးအတၢ်ဘျးစဲ ဒီးမၤစုၤလီၤ အ့ထၢၣ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိး အတၢ်အိၣ်ကတံာ်ထီၣ်သး ဖဲတၢ်ဘျးစဲအါတလၢအခါတဖၣ်အဖီခိၣ်အဂီၢ်လီၤ.



**PENNSYLVANIA တၢ်န့ၢ်စီၤန့ၢ်ကမီၤလၢ တၢ်မၤလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် အ့ထၢၣ်န့းတၢ်ဆဲးကျိး ဒီးစ့ဟ
ကီၤအတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်**



လၢတၢ်သ့ၣ်ညါဟံၣ်ပနီၣ် အ့ထၢၣ်န့းတၢ်ဆဲးကျိး အတၢ်ကါဒိၣ် လၢထံကီၢ်ဒိတဘျုးပူၤအဖီခိၣ်, ဖဲ 2021 န့ၣ်ဘူးကလၢန့ၣ်, ခီကရဲးပဒိၣ်ကရူၢ်ဟံၣ်ဂၢၢ်ဟံၣ်ကျါၤ တၢ်ဘျုးလီၤစ့ တၢ်အိၣ်ယၢၤလၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ် ဒီးတၢ်ဖဲးတၢ်မၤသဲးစး (IIJA) ဒီးကီၢ်ခိၣ် Biden ဆဲးလီၤမံၤထၢန့ၣ်လီၤအိၣ်ဆူ တၢ်ဘျုးသဲးစးအပူၤ လၢတၢ်သ့ၣ်ညါအိၣ်ဒီးအမၢ် Bipartisan တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ် တၢ်ဘျုးသဲးစးန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်ဝဲ တၢ်စံၣ်စိတဲစိ အတၢ်ဖဲးတၢ်မၤပတီၢ် လၢတၢ်ပညိၣ်ဖိတၢ်လၢ တၢ်ကဟ့ၣ်လီၤ အ့ထၢၣ်န့းတၢ်ဆဲးကျိး လၢထံကီၢ်ဒိတဘျုးပူၤ အပတီၢ်အဂီၢ်လီၤ. IIJA ဘျုးလီၤစ့ \$6,500 ကဘီ (6.5 billion) ဆူအ့ထၢၣ်န့းတၢ်ဆဲးကျိးအပူၤ ဒ်သိးကပတၢ်ကွံာ် ဒုးကွဲးတၢ် အတၢ်ဟံးဖးနီၤဖး လၢ Pennsylvania အိၣ်ဒီး တၢ်အုၣ်ကီၤလၢ ကဒီးန့ၢ်ဘၣ် အစ့ကတၢ် အကကွံာ် \$100 ဒီးတၢ်မုၢ်လၢဟံၣ်လၢ ကဒီးန့ၢ်အါထီၣ် အကကွံာ်လၢအကယၤ ခီဖျါ စ့တီၢ်ဟံၣ်လၢ တၢ်တဘျုးန့ၣ်လီၤပြၤ ဒီးတၢ်ကဘၣ် န့ၣ်လီၤပြၤ အတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ် အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢန့ၣ်အမဲာ်ညါ, ကီၢ်စံၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအိၣ် \$278,793,641 ကကွံာ် လၢကီၢ်အမဲာ်ကတၢ်မၤပူၤဖျိးတၢ်တီၢ်ကျါသဲးစး စ့မိၢ်ပၢ်တၢ်တီၢ်ကျါတဖၣ်အစ့ဟံၣ်အအိၣ် ဒ်သိးကနီၤဟ့ၣ်လီၤအိၣ်ဆူ တၢ်စူးကါအ့ထၢၣ်န့းတၢ်ဆဲးကျိး တုၤလီၤတီၤလီၤအဂီၢ်လီၤ.

လၢတၢ်ကဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်ဆါတၢ်ပူၤလီၢ်ထဲတတီၤ လၢအ့ထၢၣ်န့းတၢ်ဆဲးကျိးခဲလၢ ဖဲကီၢ်စံၣ်အဂီၢ်, ကကတံာ်ကတီၤ Pennsylvania လၢတၢ်ဘျုးလီၤစ့တၢ်အိၣ်ယၢၤ လၢကကဲထီၣ် တၢ်စံၣ်စိတဲစိအဂီၢ်, ဒီးရဲၣ်ကျဲၤမၤဘၣ်လီၢ် တၢ်ထဲးဂံၢ်ထဲးဘါတဖၣ် ဒ်သိးကမၤလီၤတၢ်လၢ Pennsylvania ကဒီးန့ၢ်ဘၣ် ကီၢ်စံၣ်စ့ဒီလၢ တသ့ဖဲအသ့အဂီၢ်, Pennsylvania တၢ်န့ၢ်စီၤန့ၢ်ကမီၤလၢ တၢ်မၤလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် အ့ထၢၣ်န့းတၢ်ဆဲးကျိး (ပုၤန့ၢ်စီၤန့ၢ်ကမီၤ) အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၣ် ခီဖျါ 2021 သဲးစး 96 လၢအဒီးန့ၢ်ဘၣ် ပၣ်တံၣ်ခဲဖုလၢ အတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤလၢသးတဖျါၢ်ဃီ လၢပဒိၣ်အပူၤပၢၤဆၢ ရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ဖိတဖၣ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤန့ၢ်စီၤန့ၢ်ကမီၤအံၤ ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အိၣ်မူဒါလၢ ကဒုးအိၣ်ထီၣ် အ့ထၢၣ်န့းတၢ်ဆဲးကျိး လၢကီၢ်စံၣ်ဒိဘျုးအပူၤ ဒီးဟ့ၣ်လီၤ ကီၢ်စံၣ်ဖျိၣ် ဒီးကီၢ်စံၣ်စ့ၣ် ကျိၣ်စ့တဖၣ် လၢတၢ်ကမၤအါထီၣ် အ့ထၢၣ်န့းတၢ်ဆဲးကျိး ဖဲတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲၤလၢ တၢ်ကွံာ်ကဟံၣ် ဒီးတၢ်တိစၢၤမၤစ့ၤအိၣ်အလီၢ် ဖဲကီၢ်စံၣ်ပူၤအဂီၢ်လီၤ. ဒ်ကီၢ်စံၣ်ပဒိၣ် လၢအိၣ်ဒီးအ့ထၢၣ်န့းတၢ်ဆဲးကျိး အတၢ်န့ၢ်စီၤ န့ၢ်ကမီၤလီၤဆီအသိးန့ၣ်, ပုၤန့ၢ်စီၤန့ၢ်ကမီၤအံၤ ကယုအကျိၤအကျဲၤလၢ ကပတၢ် Pennsylvania အဒုးကွဲးတၢ်နီၤဖးဟံးဖး ဒီးဟ့ၣ်ပျဲ Pennsylvania ဖိခဲလၢ လၢကဘျုးစးလီၢ်သးလၢဟံၣ်, လၢတၢ်မၤလီၢ် မ့တမ့ၢ် လၢကျဲၤမ့ၢ်ခိၣ်အဂီၢ်လီၤ.

ပုၤန့ၢ်စီၤန့ၢ်ကမီၤ လၢတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၣ်သီသီအံၤ အိၣ်ဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိလၢ ပုၤတဝၢဒီးမ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွံာ်တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ဝဲၤကျိၤ ဒီးဘၣ်တၢ်ပၢၤဆၢအိၣ် ခီဖျါ ကမံးတံာ်မိၢ်ပုၤ 11 ဂၤ လၢအပၣ်ဃုာ်ဒီး န့ၣ်ရဲၣ်တဖၣ်လၢ Pennsylvania တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျိး, ပုၤတဝၢဒီးမ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွံာ်တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်, တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့, တၢ်တိစၢၤမၤစ့ၤညါန့ၣ်တဖၣ် ဒီးစ့တီၢ်ဟံၣ် ဝဲၤကျိၤတဖၣ်, ပုၤန့ၣ်တၢ်အိၣ်ဒိၣ် လၢ Pennsylvania ခိၣ်လီၢ်ခၢၣ်သး, ပုၤပၤလီၢ်ဆုၣ်နီၤလၢ Pennsylvania ကမျါတၢ်သ့တၢ်စ့ ခၢၣ်စးကရၢ, ဒီးပဒိၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ် သဲးစးတၢ်သိၣ်တၢ်သိ လွံၢ်ဂၤန့ၣ်လီၤ.

PENNSYLVANIA အထွတ်အမြတ်ဆုံးတိုးတက်ရေး၊ တစ်ဖက်လုံးပုံစံတစ်ဖက် နှင့် တစ်ဖက်လုံးကွင်း

တစ်ဖက်ကွဲ



ဒီသီးကတိစာမေးစာ၊ ဒီးဒုးအိတ်ထီဝ် အထွတ်အမြတ်ဆုံးတိုးတက်ရေး လာအချ၊ အတင်သူထီဝ်ဘိုထီဝ် ဒီးတင်တိစာမေးစာ လာအထဲသီးတုသီး၊ ကြားဒီးအဘူးအလဲ ဒီးအဂ်ဆုတ် လာအဆုံးတိုးတက်ရေးစဲ Pennsylvania လာနိတ်ကယာ 21 ဒီးဆုသါ။

တစ်ဖက်လုံးပုံစံတစ်ဖက်



- 1. တစ်ဖက်ပိုင်မလဲကိး** - မာဂုထီဝ် တစ်ဖက်ပိုင်မလဲကိး လာအိတ်ဒီးတင်မာရဲဂ်ကျဲခိတ်သုတ် ဒီးမာဆုတ်ထီဝ် ပုတတတင်ကရုကရိခိတ်သုတ် လာအကါဒိတ်တဖန်။
- 2. ပုတတတ** - ဒုးပတ်ပတ် ပုတတတဖန် ဒီးပုလိဂ်ကဝီဖိတဖန် ဒီသီးတင်ကဟ်ဂ်မာစာ အတင်လိတ်ဘုတ်လီလီဆီဆီ အဂုကတင်အဂီဝ်။
- 3. တင်အိတ်ဖျိဖျိဖျါ** - ဟ်ဂ်လီ တင်ဂုတင်ကျဲလော တင်ဒီးနုအိတ်ထီဝ် ဒီးအိတ်ဖျိဖျိဖျါ ဘုတ်ဒီးစုဟ်ကီ ဒီးတင်မတင်ဆာတင်အကျဲအကျဲတဖန်။
- 4. တင်ခွဲတင်ဖာ ထဲသီးတုသီး** - ဟ်ပုလိဂ်ကွင်ကဟ်အိတ်တဖန် ဒီပုလိဂ်အကါဒိတ်တဖန်အသီး ဒီးဟ်ထွဲထီဝ်အခဲလော ပုလိဂ်ဆိတ်ထွဲမာစာအိတ်တဖန်။
- 5. တင်အိတ်ကအိတ်ခိး** - မာလီတင်လော တင်အုတ်ကီတဖန် ကအိတ်ဒီးတင်မာရဲဂ်ကျဲခိတ်သုတ် လာတင်မာအိတ်သုတ် လာတင်စထီဝ်ဘုတ်လီလီကျိတ်စတင်အိတ်ယာအမာ်ညါ ဒီသီးကဟ်ဖာ၊ ဘိုဂုထီဝ် ဒီးသုးထီဝ် ဟ်ဘုတ်စဲအပတီတဖန်။
- 6. တင်သုဟ်ဒီးနုအိတ်** - ပအိတ်ဒီးတင်ဟ်ဒီးနုအိတ်လော ပနီကစာ၊ ပပုမလဲကိးတင်ဖိ ဒီးပုဟ်ဂ်ရုလီတင်ဖိတဖန် ဒီးသနုထီဝ်သးလော တင်အစာလောတင်အဂ်လီဟ်အိတ်၊ တင်အိတ်သးမူဒါတဖန် ဒီးတင်သူတင်စွဲလောအိတ်ဒီးမူဒါတဖန်။

တစ်ဖက်လုံးကွင်း



ကီဝ်စဲပဲ ဖဲလော -

- ပုလိဂ်ကွင်ကဟ်အိတ် ဒီးတင်တိစာမေးစာအိတ်စာ လာအပူကွင်တဖန်
- ဒီးနုဘုတ် အထွတ်အမြတ်ဆုံးတိုးတက်ရေး လာအချ၊ အတင်နုဘုတ်လောပုလိဂ် ဒီးတင်တုတ်ဘုတ်ဘုတ်ဘာဘာ။
- တင်သူထီဝ်ဘိုထီဝ်လာတင်မာဂုထီဝ်အိတ်အံ၊ တုပထီဝ်ဆု ပုစူးကါတင်ဖိ အသိတ်တဖန် ဖဲလောအမာစာလီ၊ နုဆုတ်ခိတ်ယာ တင်ဒီးဘုတ်မဟူး လာတင်ရဲဂ်ကျဲလော ဒီးတင်မာဆုတ်ထီဝ် တင်အိတ်ယာလာအိတ်ဟ်တဖန်။
- တင်ပုထာလာကြားဒီးအဘူးအလဲ လာတင်ဆုံးတိုးတက်ရေးစဲအဂီဝ်အံ၊ မာလီတင်တင်ခွဲတင်ဖာ လာအကြားဝဲဘုတ်ဝဲဒီး ပုစူးကါတင်ဖိအိတ် အတင်လိတ်ဘုတ်တဖန်အဂီဝ်။
- တင်ဂုထီဝ်လောအဂါအကျဲ၊ အမုတ်အတီ ဒီးဘုတ်ဆာဘုတ်ကတိတ်အံ၊ ကဟ်စုနုဂ်ကျဲ တင်ဆာတင်တဖန် ဒီသီးကတုထီဝ်ထီဝ်ဘုတ်ဒီး တင်လိတ်ဘုတ်လောကတိတ်ခဲအံတဖန် ဒီးဟ်လိတ်ကျဲ Pennsylvania ဒီသီးကဟ်ဒီးနုစူးကါ စဲဖိကဟ်ပီညါ အတင်ခွဲတင်ဖာတဖန် ဒီးတင်လဲထီဝ်လဲထီဝ် လာအဟဲအိတ်ထီဝ်တဖန်။
- တင်ပုထာစဲဖိကဟ်ပီညါလာတင်သဘူအပူ တင်ဖဲတင်မာ အကျဲအကွင် လာအပညိတ်ပဲ ဟ်ဘုတ်စဲလော တမာလက်ဂါကျိတ်စု လာအဘုတ်တင်သူထီဝ်အိတ် လာတင်နုအိတ်အိတ်သုတ် လာခါဆုညါအဂီဝ်အံ၊ ဟ်ဖျိထီဝ် ပတင်အဂ်လီအိတ်လီ လာတင်ဘုတ်စဲယုတ် ပု Pennsylvania ဖိတဖန် ဆုအထွတ်အမြတ်ဆုံးတိုးတက်ရေး လာတမုတ်ထဲလော တနုအံအဂီဝ်ဘုတ် ဘုတ်ဆုတ် လာနိတ်လောကဟ်သုတ်တဖန်အဂီဝ်။
- တင်နုအိတ်တင် ဒီးတင်ဟ်ဒီးနုအိတ်အံ ဘုတ်တင်ဟ်ဂ်ဟ်ဂ်ဘုတ်အံ၊ ခိဖျ တင်အိတ်ဖျိဖျိဖျါ ဒီးပုတတတအတင်ပုတ်ပုတ်ဂီဝ်။
- တင်ဖဲတင်မာအကျဲအကျဲလောအဂု ဒီးတင်ဖဲတင်မာအကျဲအကျဲ ဆုညါအံ၊ ကဟ်စုနုဂ်ကျဲ တင်မာလိတ်ထီဝ်အိတ်ထီဝ် ဒီသီးကမာလီတင် ဟ်ဘုတ်စဲ ဒီးဟ်လိတ်တဖန် လာအဘုတ်အဘာအဂီဝ်။
- ဒုးကွဲးတင်တင်သုတ်ဘုတ် တင်သိတ်လဲအံ၊ ဘုတ်တင်စူးကါအံ၊ တုလီတီလီ၊ ဒီးသနုထီဝ်သးလော ပု Pennsylvania ဖိအတင်လိတ်ဘုတ်တဖန်အဖိခိတ် ဒီးတင်ကရဲဂ်ကျဲအိတ် ဒီသီးကမာလီတင် တင်ဒီးနုအိတ်ကါ တင်တိစာမေးစာ လာပုစူးကါတင်ဖိကိးဂါအဂီဝ်၊ တင်အိတ်သဘူလော ဂ်ခိတ်ထဲကျိတ် မုတမုတ် ကုကွင်အဂီဝ်။
- တင်ဒီးနုအိတ်ကါ အထွတ်အမြတ်ဆုံးတိုးတက်ရေး ဒီးစဲဖိကဟ်ပီညါ လာအဟဲအိတ်ထီဝ်တဖန်အံ၊ ကမာလီထီဝ် တင်အစာတဖန် လာအဘုတ်တင်ဆိတ်ထွဲအံ၊ ခိဖျ STEM ခိတ်တဖန် လံာ်ညိတ်သိတ်ခိတ် ဒီးတင်ကွင်ဘုတ်ကွင်သုတ်၊ ပုဖဲတင်မာဖိအဂါအဘါ လာအဘုတ် တင်ဒုးဆုတ်ထီဝ်အံ၊ ခိဖျဒုးကွဲးတင်၊ ဆုတ်ချတင်ကွင်ထွဲ အတင်ဒုးအိတ်ထီဝ်အသိတ်၊ ဒီးတင်ထုထီဝ်ပနီပီလီဒုတ်အတင် ဒီးတင်ဖဲတင်မာတုလီတီလီတဖန်။



PENNSYLVANIA အထွတ်အမြတ်ဆုံးကျိုး အတတ်တတ်တဖန်, တပ်ပညာပညာတဖန် ဒီးတပ်ဖမ်းတပ်မအပတတ်တဖန်

တပ်တပ်တပ်ခပ်သွန် လာဘာတပ်ကွဲဆာဂ်မာ်အီအိန် လွင်ခါ လာ ပုၤ
Pennsylvania ဖိ အတတ်သ့ တပ်ဘဉ် လာကဒီးန့ၢ်စူးကါ မ့ တမ့ၢ် ဟံးန့ၢ်စူးကါ
အ့ ထွတ်အံးတပ်ဆဲးကျိုးအဂီၢ်လီၤ. တပ်နီၤဖးအံၤ ဟံပနီၢ် တပ်တပ်တပ်
သ့ၣ်တဖန်အံၤ ဒီးဟ့ၣ်လီၤ တပ်ပညာပညာတဖန် ဒီးတပ်ဖမ်းတပ်မ
အပတတ်တဖန် ဒ်သိးကဘျါဆဲၣ် တပ်တပ်တပ်တဖန်အံၤ လီၤ.



အ့ထွတ်အံးတပ်ဆဲးကျိုး တပ်တီၤမၤမၤစၤ ဂံၢ်ခိန်ထံးတပ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ် ဒီးတပ်ဒီးန့ၢ်အီၤသ့

လၢတပ်ကမၤဂ့ၢ်ထီၣ် အ့ထွတ်အံးတပ်ဆဲးကျိုး တပ်တီၤမၤမၤစၤ ဂံၢ်ခိန်ထံးတပ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ် ဒီးတပ်ဒီးန့ၢ်အီၤသ့အဂီၢ်, ကီၢ်စဲၣ်ကဘဉ်အိန်ဒီး တပ်န့ၢ်လီၤသးဆဲးလၢ ဖဲအံၤအိန်ဒီး တပ်ဂ့ၢ်ထီၣ်လၢအလီၤတံၢ် ဘဉ်ဃးဒီး တပ်ဒီးန့ၢ် အ့ထွတ်အံးတပ်ဆဲးကျိုး လၢအအိန်ဟံးန့ၢ်လီၤ. တပ်ထီၣ် တပ်ဂ့ၢ်တပ်ကျါ လၢတပ်ဒီးန့ၢ်အ့ထွတ်အံးတပ်ဆဲးကျိုး လၢကတီၢ်ခဲအံၤ ဒီးအ့ထွတ်အံးအချ့လၢတပ်ဟ့ၣ်အီၤလီၤအံၤန့ၢ် မ့ၢ်တပ်အကါဒိန်နီၢ်ဖး

လၢတပ်ကမၤလဲၢ်ထီၣ်အီၤထီၣ် ဒီးတပ်ထံးဂံၢ်ထံးဘါလၢ တပ်ကမၤဆူၣ်ထီၣ်အီၤအဂီၢ်လီၤ. ဖဲ 2020 န့ၣ်, ပဒိန်ကရၢအံၤ အပ်လီၤအီၤလီၤ အ့ထွတ်အံးတပ်ဆဲးကျိုး တပ်ဂ့ၢ်ထီၣ်သဲးစး လၢအဟံးစ့န့ၣ်ကျဲ ကီၢ်စဲၣ် တပ်ဆဲးကျိုးဆဲးကျဲခၢၣ်စးကရၢ (FCC) လၢကဒီးအိန်ထီၣ် တပ်ဂ့ၢ်ထီၣ်ခိန်တဖန် လၢအအိန်ဒီးတပ်န့ၣ်ကျဲလၢ ထံးလီၢ်ကီၢ်ပူၤဒီးတဘျီ လၢအဟံးစ့ လီၤတံၢ် အ့ထွတ်အံးတပ်ဆဲးကျိုးလၢအဂီၢ် ဒီးအသးသးသ့ ဒီးလၢကမၤပျါဒီးန့ၢ်အီၤသ့ ဖဲကီၢ်အမဲၤရကၢပူၤန့ၣ်လီၤ. စးထီၣ်ဖဲန့ၣ်, FCC ရၢလီၤ တပ်ထီၣ်အ့ထံးန့ၢ် တပ်ဆဲးကျိုး အဂ့ၢ်အကျါ တပ်ရဲၣ်တပ်ကျဲ လၢအစူးကါတပ်ဂ့ၢ်ထီၣ်လၢ တပ်လီၢ်တပ်ကျဲလီၤတံၢ် လၢပုၤဟ့ၣ်ရၢလီၤတံၢ်ဖိတဖန်အအိန် ဒ်သိးကဒူးအိန်ထီၣ် ကရၢတဖု လၢတပ်ကဟံးဖျါထီၣ် တပ်ဂ့ၢ်တပ်ကျဲဘဉ်ဃး အ့ထွတ်အံးတပ်ဆဲးကျိုးအဂီၢ် လၢတပ်ဒီးန့ၢ်အီၤသ့ ဒီးဒ်သိး ကထၢန့ၢ်အီၤထီၣ် တပ်ဂ့ၢ်တပ်ကျဲ ဖဲအ့ထွတ်အံးတပ်ဆဲးကျိုး အဂ့ၢ်အကျါ အတံၢ်န့ၣ်ကျဲတဖန်အဖိခိန်အဂီၢ်လီၤ. တပ်ဂ့ၢ်ထီၣ်လၢ အိန်ဒီးတပ်လီၢ်ပနီၢ်အသိးအံၤ တဒ်သိးလီၢ်သးဒီး အပူၤကွဲၣ်တပ်ဂ့ၢ်ထီၣ် လၢအပညာပညာတဖန် ပုၤအိန်ဆိးတပ်ဖိတဖန်ဘဉ် ဒီးကဟံးဖျါထီၣ် တပ်န့ၣ်ကျဲလီၤတံၢ်လီၤဆဲးတံၢ်နီၢ် ဘဉ်ဃးဒီး တပ်စူးကါ အ့ထွတ်အံးတပ်ဆဲးကျိုးအဂီၢ် န့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်စဲၣ်တပ်န့ၣ်ကျဲအတံၢ်ထံးဂံၢ်ထံးဘါအံၤ ကြၢးဘဉ်လီၢ်ဃုာ်သးဒီး FCC တပ်န့ၣ်ကျဲတဖန်န့ၣ်လီၤ. ကီၢ်စဲၣ်တဖန် ဒီးကမၤပျါတဖန် ကသ့တၢတံၢ်ဒီး တပ်န့ၣ်ကျဲသ့ၣ်တဖန်အံၤ ဃုာ်ဒီးတပ်ဂ့ၢ်ထီၣ်လၢတပ်န့ၢ်အီၤသ့ လၢတပ်ဒီးန့ၢ်အီၤသ့ ဒ်သိးကမၤမၤစၤဂံၢ်ထီၣ် တပ်န့ၣ်ကျဲသ့ၣ်တဖန်အံၤ ဒ်ညီၣ်န့ၢ်အသိး လၢအဒိဘဉ်မၤဟူး Pennsylvania အတပ်ဟံးလီၤ ကီၢ်စဲၣ်စ့တပ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၤလီၤလီၤန့ၣ်လီၤ. ဒ်န့ၣ်အသိး, ပုၤန့ၢ်စီၣ်န့ၢ်ကမီၤအံၤ ကြၢးဒီးသန့ၤထီၣ်သးလၢ FCC အ့ထွတ်အံးတပ်ဆဲးကျိုး တပ်ဂ့ၢ်ထီၣ်အတံၢ်န့ၣ်ကျဲတဖန် ဒ်သိးကဟံးပနီၢ် တပ်လီၤတပ်ကျဲလၢ တပ်ကွဲၣ်ကဟံးအီၤ ဒီးတပ်ဟ့ၣ်မၤစၤအီၤစ့ၤတဖန်, ဒီးကြၢးဟံးဖျါမၤသကိးတပ်ဒီး ပုၤဟ့ၣ်ရၢလီၤတပ်ဖိတဖန်, လီၢ်ကဝီၤပဒိန်တဖန်, ကွဲၣ်ဒီး တလီၢ်တပ်ကျဲ ဘူးဘူးတံၢ်တံၢ်တဖန်, ဒီးပတီၢ်ထီၣ်ကွဲၣ်ကရၢတဖန် ဒ်သိးကကွဲၣ်ကဒါကွဲၣ် တပ်ဂ့ၢ်ထီၣ်, တၢတံၢ်ဒီးအီၤဖဲအကြၢးဝဲဘဉ်ဝဲအခါ, ဒီးဆၢတံၢ် တပ်လီၢ်တပ်ကျဲလၢ အလိာ်ဘဉ် ကီၢ်စဲၣ်တပ်အိန်ယၢတဖန်အါကတၢ် လၢတပ်ဟံးသ့ၣ်ဟံးသး လုၤတုၤလုၤတီၤ ဒီးလၢအထံထီၣ်သးထီၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢကဘျါဆဲၣ်တပ်ဂ့ၢ်ထီၣ်ကီၢ်ဃုာ်ဒီး **အ့ထွတ်အံးတပ်ဆဲးကျိုး တပ်တီၤမၤမၤစၤ ဂံၢ်ခိန်ထံးတပ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ် ဒီးတပ်ဒီးန့ၢ်အီၤသ့**အဂီၢ်, ကီၢ်စဲၣ်အံၤ ကဘဉ် -
1. ဒီးသန့ၤထီၣ်သး ဒီးပၤယာ် တပ်ဂ့ၢ်ထီၣ်လၢကတီၢ်ခဲအံၤ ဒီးအလီၤတံၢ်လီၤဆဲး ဘဉ်ဃးဒီး ပုၤလၢတပ်ကွဲၣ်ကဟံးအီၤ ဒီးတပ်ဟ့ၣ်မၤစၤအီၤစ့ၤတဖန်အဂီၢ်လီၤ.
က. မၤလီၤတံၢ် လီၢ်ကဝီၤတပ်ဂ့ၢ်ထီၣ်လၢ လၢစ့တီၢ်ဟံး လိာ်ဘဉ်ဝဲတဖန် ဒီးကီၢ်စဲၣ်အိန်ဒီးတပ်သ့တပ်ဘဉ်လၢ ကဒီးန့ၢ် လံာ်ပတံၢ်ထီၣ်တဖန် လၢအပဃုာ်ဒီး တပ်ဂ့ၢ်ထီၣ်အံၤအဂီၢ်.

လီၢ်ကဝီၤတပ်ဂ့ၢ်ထီၣ်လၢ အတံၢ်ရဲၣ်တပ်ကျဲ (GIS) တပ်န့ၣ်ကျဲအံၤ တပ်စူးကါအီၤသ့ ဒ်သိးကန့ၢ်ဖျါထီၣ် လီၢ်ကဝီၤ, မ့တမ့ၢ် ဟီၣ်ကဝီၤအတံၢ်ဒိဘဉ်မၤဟူး လၢတပ်ဟ့ၣ်ကျိန်စ့ တပ်ဆီၣ်ထွဲ လၢတပ်တီၢ်ကျဲအံၤအဂီၢ်လီၤ. တပ်အံၤတံၢ်စူးအီၤသ့စ့ၢ်ကီၢ် လၢတပ်ဃုသ့ၣ်ညါမၤလီၤ ဒီးတပ်ဟံးထံးနီၤဖး, လၢတပ်မၤစၤ တုၤလီၢ်တုၤကျဲ အတံၢ်ပညာပညာတဖန်အဂီၢ် ဒီးဒ်သိးကသမံသမိးထံ တပ်တီၢ်ကျဲအစၢတဖန်အဂီၢ်လီၤ. ဃုာ်ဒီး GIS ဖဲဖိကဟ့ၣ်ပီၤညါအံၤန့ၢ်, ကီၢ်စဲၣ်ဒူးအိန်ထီၣ် တပ်န့ၣ်ကျဲတဖန် ဒ်သိးကဟံးဖျါထီၣ် တပ်လီၢ်တပ်ကျဲ, ပုၤကညီၣ်အိန်နီၢ်ဂံၢ်နီၢ်ဒူး ဒီးမုၢ်ကျါဝဲကွဲၣ်အတံၢ်ဒိဘဉ်မၤဟူးတဖန် သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. တပ်န့ၣ်ကျဲ သ့ၣ်တဖန်အံၤ ကဟ့ၣ်လီၤကီၢ်စဲၣ် တပ်အိန်ဖျါလၢ အလီၤတံၢ် ဒီးတပ်န့ၢ်ပၢၢ်အီၤညီ တပ်ဃးတပ်တီၢ်ကျဲအံၤ တုၤယီၤဖဲလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

4. ဆိပ်ထွဲမစာ ခီးပာယာ် တံးဖဲတံးမလၢအပွဲဒီးတံးသ့တံးဘၣ်.

NTIA တံးဘိးဘၣ်သ့တံးဘၣ် နီတံးထွဲအတံးခွဲတံးယာ် လၢအထၢနဲတံးဆဲးကျိး ခွဲတံးထဲသိးတုၤသိးအဂီၢ်, တံးဒီးန့ၢ် ဒီးတံးစူးကျိး (BEAD) တံးရဲၣ်တံးကျဲၤအံၤ လိာ်ဘၣ်ဝဲ ကီၢ်စဲၣ်တဖၣ်လၢကဟံးဖျါထီၣ် အတံးတံးကျဲၤတဖၣ် လၢကမၤလီၤတံး ပုၤဖဲတံးမတၢ်ဖဲလၢ တံးသ့တံးဘၣ်ပတီၢ်ထီၣ်တဖၣ် လၢအပုၤဃုာ်ဒီး တံးဆၢန့ၢ်လၢ တံးဟံးဖျါထီၣ် မၤသကိးတံးတဖၣ်အကျဲၤ, တံးက့ၢ်န့ၢ်လီၤမၤတံးမၤ ဒီးတံးမလၢအဘၣ်ထွဲဒီး အထၢနဲတံးဆဲးကျိးတဖၣ်, ဒီးတံးလီၤဆီလိာ်သးတဖၣ်န့ၢ်လီၤ.7 လၢတံးကဟံးဖျါထီၣ် အကျဲၤအကျဲၤတဖၣ် ဒ်သိးကဒုးအိၣ်ထီၣ် အထၢနဲတံးဆဲးကျိး အတံးဖဲတံးမလၢအဂ့ၢ် လၢတံးကဒီးန့ၢ်အီၤလၢတံးလီၤအါတီၤ ဒီးကမၤဂ့ၢ်ထီၣ် တံးဖဲတံးမလၢအတံးသ့တံးဘၣ် တံးသိၣ်လိာ်တဖၣ် ဒီးတံးလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် အတံးခွဲတံးယာ်တဖၣ် လၢတံးစူးကျိး အထၢနဲတံးဆဲးကျိး တံးသ့တံးထီၣ်ဘိးထီၣ် အပုၤမတၢ်ဖဲတဖၣ်အဂီၢ်, ကီၢ်စဲၣ်အံၤ ကသ -

- သမံသမိးကွၢ် တံးစူးကျိးအထၢနဲတံးဆဲးကျိး အပုၤမတၢ်ဖဲ ဖဲကီၢ်စဲၣ်ပုၤ ဒ်သိးကမၤကွၢ် တံးဖဲတံးမလၢ, အဘူးအလဲ ဒီးတံးတြီၤမတံးတံး အပတီၢ် လၢတံးကဒီးလဲ ဒီးကမၤယာ် ပုၤမတၢ်ဖဲအါကလုာ်အဂီၢ်.
- ဟံးပနီၣ်ယာ် တံးလီၤဖျါထီၣ်လီၤဟံး ဖဲတံးစူးကျိး အထၢနဲတံးဆဲးကျိး တံးသ့တံးထီၣ်ဘိးထီၣ် အတံးသ့တံးဘၣ်တဖၣ် (ဒီးတံးဖဲတံးမလၢပနီၣ် လၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ်) လၢအတြီၤယာ် တံးစူးကျိး အထၢနဲတံးဆဲးကျိး တံးသ့တံးထီၣ်ဘိးထီၣ်အယုာ် လၢကီၢ်စဲၣ်ဒီးဘၣ် ဖဲဆူညါဟံးပနီၣ်ဝဲ ပုၤတတၢ်ခီလုာ်ကီၢ်တဖၣ်, တံးဟ့ၣ်တံးသိၣ်လိာ် တဖၣ်, ဒီးသးလီၤလဲၤတံးသိၣ်လိာ်အတံးရဲၣ်တံးကျဲၤတဖၣ် လၢဟ့ၣ်ထီၣ် တံးသိၣ်လိာ် ဒီးလံာ်ညိၣ်သိၣ်ဒိၣ်သ့ဝဲ လၢကဘၣ်ဆဲး တံးသ့တံးဘၣ် အတံးလီၤဖျါထီၣ်လီၤဟံးတဖၣ်.
- ဟံးဖျါထီၣ်တံးဘၣ်ဆဲး ပုၤမတၢ်ဖဲအတံးဂ့ၢ်ကီၢ်တဖၣ် ဆူပုၤဟ့ၣ်ရၢလီၤတံးဖဲတဖၣ် ဒီးတံးမကစၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီး အထၢနဲတံးဆဲးကျိးတဖၣ်အအိၣ် လၢတံးဟံးန့ၢ်စူးကျိးအီၤ ဒီးတံးမလဲၤမဒိၣ်ထီၣ်အီၤ ခီဖျါလီၤကဝီၤလီၤဆီတဖၣ် ဒီးလၢအထၢနဲတံးဆဲးကျိး စဲးဖီကဟ့ၣ်ပိညါအါမတဖၣ်အဂီၢ်သ့ဝဲ.
- ဟံးပနီၣ်ယာ် တံးမလီၤအတံးမအကျဲၤအကျဲၤလၢအဂ့ၢ်ကတၢ် ဘၣ်ဃးဒီးတံးဟ့ၣ်ကံးကတၢ် ဒီးတံးသိၣ်လိာ် လၢအကဲထီၣ် တံးဒီးလဲ ဒီးတံးကမၤယာ် ပုၤမတၢ်ဖဲ လၢအလီၤဆီလိာ်သးတဖၣ် ပုၤဃုာ်ဒီး တံးမအကျဲၤအကျဲၤတဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် တံးမလဲၤသးလၢတံးဖဲတံးမလၢ ဒီးတံးတံးစာၤမစၢ် ဒ်အလုာ်လၢအိၣ်ဝဲအသိးတဖၣ် (ဖဲသ့တံးကွၢ်ထွဲ, တံးဝဲစိာ်တီဆုၢ်, အဂၤတဖၣ်.)
- ဟ့ၣ်ကုၣ်ဟ့ၣ်ဖး အကျဲၤအကျဲၤလၢ တံးကဘၣ်ထုးန့ၢ် ပုၤစဲၣ်နီၤအိၣ်ဒီးတံးသ့တံးဘၣ်တဖၣ် အသ့ၣ်အသး လၢကဟံးဖျါထီၣ်မၤသကိးတံးဖဲ တံးစူးကျိးအထၢနဲတံးဆဲးကျိး တံးဖဲတံးမလၢအပုၤ, ပုၤဃုာ်ဒီး တံးဟံးပနီၣ်ယာ် ပုၤမတၢ်ဖဲလၢအအိၣ်ဒီးတံးဖဲတံးမလၢ ဖဲတံးဖဲတံးမလၢအဘူးလိာ်သးဒီး အထၢနဲတံးဆဲးကျိး လၢတံးသိၣ်လိာ်အီၤညိၣ် လၢကကဲထီၣ် အထၢနဲတံးဆဲးကျိးအပုၤသ့ပုၤတၢ်, စဲးဖီကဟ့ၣ်ပုၤသ့ပုၤတၢ် မ့တမ့ၢ် မ့ဒါတံးသ့တံးဘၣ်အဂၤတဖၣ်.8
- မၤသကိးတံး ဒီးဟ့ၣ်တံးသ့တံးဘၣ်ဆဲး ပုၤဟံးဖျါထီၣ်မၤသကိးတံးဖဲတဖၣ် ဘၣ်ဃးဒီး ကီၢ်စဲၣ် ဒီးကီၢ်စာၤဖျါ စုတံးမစၢ်အတံးခွဲတံးယာ်တဖၣ် လၢအကကဲဘျးတံးသိၣ်လိာ် ဒီးတံးခွဲတံးယာ်လၢ ပုၤမတၢ်ဖဲအတံးလဲၤထီၣ် လၢအဘၣ်ထွဲဒီး အထၢနဲတံးဆဲးကျိး ဒီးတံးသ့တံးဘၣ် လၢအပုၤဃုာ် ဃုာ်ဒီး တံးစူးကျိးတံးသ့တံးထီၣ်ဘိးထီၣ်, ပုၤဃုာ်ဒီး တံးစူးကျိး BEAD စုဆိာ်ထွဲ လၢပုၤမတၢ်ဖဲ အတံးသိၣ်လိာ် ဒီးတံးလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အဂီၢ်.
- ကုၣ်ဖးသကိးတံးဃုာ်ဒီး စဲးဖီကဟ့ၣ်တံးမလီၤ ဒီးပုၤမတၢ်ဖဲခါးစးတဖၣ် ပုၤဃုာ်ဒီး ပုၤမတၢ်ဖဲ စဲးဖျါကရၢတဖၣ် ဘၣ်ဃးဒီး တံးဒုးအိၣ်ထီၣ် ပုၤန့ၢ်စိန့ၢ်ကမီၤ အတံးပတံထီၣ်စုတံးဟံးပနီၣ် ဒ်သိးကဒုးပုၤဃုာ် တံးဖဲတံးမလၢအကျဲၤအကျဲၤထဲသိးတုၤသိး ဒ်အမ့ၢ် ဂံၢ်ခိၣ်ထံးတံးသမံသမိးထံ အတံးအိၣ်သး သၢကျဲၤအါဆါခါ လၢပုၤဒီးန့ၢ်စုတံးဟံးပနီၣ်အဂီၢ် ဒ်တံးလိာ်ဘၣ်အီၤ ခီဖျါ BEAD တံးဘိးဘၣ်သ့တံးဘၣ်ဘၣ်ဃးဒီး စုဆိာ်ထွဲအတံးခွဲတံးယာ်.9
- ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ် တံးမလီၤလၢအအိၣ်ဟံးတဖၣ် ဒ်သိးကဒုးအိၣ်ထီၣ် လံာ်ညိၣ်သိၣ်ဒိၣ် လၢတံးကဟံးဖျါထီၣ်အီၤဆူ Pennsylvania တံးမလဲၤသးလၢတံးဖဲတံးမလၢ ဒီးတံးသိၣ်လိာ် ပုၤကုၣ်လိာ်တံးကရၢ ဒ်သိးတံးကဟံးသ့တံးဘၣ်အီၤလၢ တံးဟံးပနီၣ် ဒ်အမ့ၢ်တံးမလဲၤတံးဖဲတံးမလၢအတံးရဲၣ်တံးကျဲၤ လၢတံးဟ့ၣ်ပုၤအီၤအသိး.

5. မလီၤတံးလၢ တံးဒိဘၣ်မဟူး အအာသ့တကဲထီၣ်သးဆူ န့ဆၢၣ်ခိၣ်ဃၢၤ ဒီးပုၤတတၢ်တဖၣ်အဂီၢ်.

က. ဟံးပနီၣ် တံးစုလီၤခိၣ်ခိၣ်လၢအအိၣ်ဟံးတဖၣ်.
 ပုၤတတၢ်တဖၣ် ဒီးသန့ၤထီၣ်သးလၢ တံးသ့တံးထီၣ်ဘိးထီၣ်အါမဲၤ လၢအကါဒိၣ်လၢ အတံးလၢအိၣ်သးသမ့ ဒီးအတံးအိၣ်မ့ၢ်အိၣ်ဂဲၤတဖၣ်အဂီၢ် ဒ်အမ့ၢ် မ့ၢ်အူတၢ်တဖၣ်, ထံဘျီကျဲၤလၢတၢ်ခွၢ်လီၤဟံးတဖၣ်, ကျဲၤမ့ၢ်မ့ၢ်အူတဖၣ်, ဒီးတံးသ့တံးထီၣ်ပျီၣ်ထီၣ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်သန့ၢ်က့ၢ်, တံးဂ့ၢ်တံးကျဲၤ ဘၣ်ဃးတံးလီၤတံးကျဲၤသ့တံးဘၣ်အံၤ ကီၢ်ခဲဝဲလၢ တံးကဒီးန့ၢ်အီၤန့ၢ်လီၤ. FCC ဟံးခိၣ်ဂီၤအသီ ဒီးလၢတံးမလဲၤထီၣ်အီၤအံၤ ကဟံးဖျါထီၣ် ကီၢ်စဲၣ်တံးအိၣ်ဃၢၤ လၢအကါဒိၣ်တဖၣ် လၢတံးဒီးသန့ၤသးလၢအီၤသ့ ဒ်သိးကမၤစၢ်ဟံးပနီၣ် တံးစူးကျိးလၢအအိၣ်ဟံးတဖၣ် ဒီးပညိၣ်ယာ် စုဆိာ်ထွဲခိၣ်သ့ၣ် လၢတံးလီၤတံးကျဲၤလၢတံးကွၢ်ကဟံး ဒီးတံးမစၢ်အီၤစုၤအလီၤတဖၣ် သ့ဝဲန့ၢ်လီၤ. ကီၢ်စဲၣ်စးထီၣ် တံးမနီၣ်မၤဃါ တံးလီၤတံးကျဲၤဒီးတံးပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤ အကျဲၤအကျဲၤ လၢတံးထၢဖျါ, တံးရဲၣ်သဲကတီၤ ဒီးတံးဃုထံၣ်န့ၢ် တံးဂ့ၢ်တံးကျဲၤအဂီၢ် ဘၣ်ဃးဒီး တံးသ့တံးထီၣ်ဘိးထီၣ်အတံးလီၤတံးကျဲၤ လၢကီၢ်စဲၣ်ပၤဘၣ်အီၤတဖၣ် ပုၤဃုာ်ဒီး တံးသ့တံးထီၣ်ပျီၣ်ထီၣ်တဖၣ်လၢ အမ့ၢ်ကီၢ်စဲၣ်အတံးတဖၣ် လၢတံးစူးကျိးအီၤလၢ အထၢနဲတံးဆဲးကျိးသ့ဝဲ, တံးဒုးအိၣ်ထီၣ် တံးခွဲတံးယာ်တဖၣ် လၢပုၤဟ့ၣ်ရၢလီၤတံးဖဲတဖၣ်အဂီၢ် ဒ်သိးကမၤအါထီၣ် တံးစူးကျိးတံးလီၤတံးကျဲၤလၢအအိၣ်ဟံးတဖၣ် ဒီးမစုၤလီၤ အဘူးအလဲလၢ တံးစူးကျိး အထၢနဲတံးဆဲးကျိးအဂီၢ်သ့ဝဲန့ၢ်လီၤ.

ခ. တံးမဆူထီၣ် တံးစူးကျိးတံးသ့တံးထီၣ်ဘိးထီၣ် ဒီးပုၤဟ့ၣ်ရၢလီၤတံးဖဲ လၢအအိၣ်ဟံးတဖၣ် ဒ်သိးကရဲၣ်ကျဲၤ တံးစူးကျိး အထၢနဲတံးဆဲးကျိး တုၤလီၤတံးလီၤအဂီၢ်.
 တံးအဘူးအလဲအါ လၢတံးကဘျးစဲ ပုၤစူးကျိးတံးဖဲတဂၤစုာ်စုာ် ဖဲလီၤကဝီၤ လၢအိၣ်ဒီးတံးလီၤတံးကျဲၤ အတံးတၢ်တံးသ့တံးဘၣ် မ့တမ့ၢ် ပုၤကညီအိၣ်စုၤအလီၤသ့တံးဘၣ်အံၤ မၤယာ်မနီၢ် အထၢနဲတံးဆဲးကျိး လၢတံးလီၤကိးပုၤဒီးအတံးပညိၣ်ဖဲတၢ်တဖၣ် သ့ဝဲဘၣ်ဆၣ် တံးမအီၤသ့ဃုာ်ဒီးတံးမစၢ်လၢ ကီၢ်စာၤဖျါ ဒီးကီၢ်စဲၣ် အထၢနဲတံးဆဲးကျိး စုဆိာ်ထွဲတဖၣ် ခီဖျါ တံးလဲၤလိာ်ဃါဃုာ် တံးဟံးဖျါထီၣ်မၤသကိးတံးတဖၣ် ဒီးတံးမအါထီၣ် ပုၤဟ့ၣ်ရၢလီၤ အထၢနဲတံးဆဲးကျိးအတံးကြးတံးဘၣ် ဒီးပာယာ် Pennsylvania အတံးအာၣ်လီၤအီၤလီၤ လၢတံးဃုထၢစဲးဖီကဟ့ၣ်ပိညါလၢတံးသ့ၤပုၤ အတံးသိၣ်တံးသိတဖၣ် လၢတံးကမၤလဲၤထီၣ်အါထီၣ် တံးတံးကျဲၤအဂီၢ်လီၤ. တံးဖဲတံးမအံၤ ကလိၣ်ဘၣ်တံးဟံးဖျါထီၣ်မၤသကိးတံးဒီး ပုၤဟ့ၣ်ရၢလီၤ အထၢနဲတံးဆဲးကျိး ဒီးလီမ့ၢ်သ့တဖၣ်, ပုၤဃုာ်ဒီး လီမ့ၢ်လၢပုၤအမ့ၢ်ပုၤဘျးလီၤစုအတံးတဖၣ် ဒီးခိၣ်လီၤမ့ၢ်ပနံၣ်ကရၢဖျါတဖၣ် ခီဖျါပဒိၣ်ဒီးပုၤတဖုအတံးဟံးဖျါထီၣ်မၤသကိးတဖၣ် ဒီးစုတံးဟံးပနီၣ်ရဲၣ်တံးကျဲၤတဖၣ် ဒ်သိးကမၤလဲၤထီၣ် အထၢနဲတံးဆဲးကျိးအတံးတုၤဃါအဂီၢ်လီၤ. တံးစူးကျိး တံးသ့တံးထီၣ်ဘိးထီၣ် ဒီးတံးခွဲတံးယာ်န့ၢ်လီၤမၤတံး လၢအအိၣ်ပုၤ, တံးဒီးလဲၤလီၤအတံးသ့တံးဘၣ် ဆူပုၤဟ့ၣ်ရၢလီၤတံးအဂၤတဖၣ်အအိၣ် ဒီးတံးမစၢ်တုၤဃါဆူ ပုၤလၢတံးကွၢ်ကဟံးအီၤအလီၤတဖၣ် ဃုာ်ဒီး တံးဟ့ၣ်လီၤ တံးန့ၢ်လီၤမၤလၢအချ့ ဖဲတံးသ့တံးထီၣ်ဘိးထီၣ် ဒ်အမ့ၢ် မ့ၢ်အူတၢ်တဖၣ် ဒီးတံးသ့တံးထီၣ်ပျီၣ်ထီၣ်တဖၣ်အံၤ မ့ၢ်တံးအကါဒိၣ်နီၢ်မး လၢတံးကမၤလဲၤထီၣ် အထၢနဲတံးဆဲးကျိး ဆူပုၤလၢအအိၣ်ဖဲတံးကီၢ်တံးခဲအလီၤတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.

7 NTIA NOFO ဖဲကဘျးပၤ 59.
 8 တံးဘျးလီၤစုတံးအိၣ်ဃၢၤ လၢကီၢ်စာၤဖျါတံးသ့တံးထီၣ်ဘိးထီၣ်အဂီၢ်အံၤ ဒုးအိၣ်ထီၣ်တံးဖဲတံးမလၢပုၤအမဲၤရကဖဲအဂီၢ်ကသုဒ်လဲၣ်, တံးလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် အိၣ်ကအိၣ်ခး လီၤခါးသး ဖဲ Brookings.
 9 NTIA NOFO ဖဲကဘျးပၤ 44 တုၤ 45.

C. ဒုးအိတ်ထီၣ် တၢ်န့ၣ်ဟီၣ်ခိၣ်ထဲတၢ်အိၣ် အသန့ လၢအလိၣ်ဘၣ် တၢ်မၤဘၣ်လိၣ်ဖိးဒုး တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘီၣ်ထီၣ်အတၢ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်အဂီၢ်.

တၢ်မၤစုၤလီၤ တၢ်စူးကါအထၢၣ်န့ၣ်တၢ်ဆဲးကျိး တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘီၣ်ထီၣ်အဘူးအလဲ ခိၣ်ဖျါ တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ် ကီၢ်စဲၣ် ဒီးလိၣ်ကဝီၤပဒိၣ်ခၢၣ်စးကရၢတဖၣ် အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် ဒ်သိးကမၤသကိးတၢ်ဒီး ပုၤဟ့ၣ်ရၢလီၤ အထၢၣ်န့ၣ်တၢ်ဆဲးကျိးလၢအချူတဖၣ် ဒ်ကီၢ်အမဲရကၤ တၢ်မၤပူၤဖျါတၢ်တၢ်ကျဲၤသဲးစး အစုၤမိၢ်ပုၤတၢ်တၢ်ကျဲၤစုၤဆိၣ်ထွဲ ဒီး BEAD တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ စုၤဆိၣ်ထွဲအဆၢကတီၢ်တကီၢ် အိၣ်ဝဲအသိး ဖဲတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ, တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘီၣ်ထီၣ်, ဒီးတၢ်ပၤဃာ် ကီၢ်စဲၣ် ဒီးလိၣ်ကဝီၤ ကျဲၤတဖၣ် ဒီးတၢ်သ့ၣ်ထီၣ် ဘီၣ်ထီၣ် လၢအအိၣ်ဖဲတၢ်တၢ်ကျဲၤအဖီလၢတဖၣ်. တၢ်မၤဘၣ်လိၣ်ဖိးဒုး လၢအမုၢ် "တၢ်န့ၣ်ဟီၣ်ခိၣ်ထဲတၢ်အိၣ်" သန့အံၤ အိၣ်ဒီးတၢ်လိၣ်တၢ်ကျဲၤလၢအကါဒိၣ် ဒီးဖဲလၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ် ဘီၣ်ထီၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဘီၣ်ဂ့ၤထီၣ် ကျဲ မ့တမ့ၢ် ထံပီၤဘီၣ်အခါန့ၣ်, ခၢၣ်စးကရၢတဖၣ် မၤအါထီၣ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ ကန့ၣ်လီၤမၤတၢ် ဒ်သိးကဘျၢလီၤသ့ပျံၤ ဒီးလုၣ်ယဲၤပျံၤ တပယုၢ်ယီၤ လၢအဘူးအလဲစုၤ သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဒီးသန့ထီၣ်သးလၢ ကျဲၤအတၢ်နီၤဖးအဖီခိၣ်န့ၣ်, Pennsylvania တၢ်ဝံစိၣ်တီဆုၤဝဲၤကျဲၤ မ့တမ့ၢ် လိၣ်ကဝီၤပဒိၣ်အံၤ တၢ်ကမ့ၢ်အိၣ်အဘူးအလဲလၢ တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်ဟ့ၣ်မ့တမ့ၢ်ဒါ တၢ်ဒုးဘၣ်လိၣ်ဖိးဒုး လၢတၢ်စူးကါ, တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘီၣ်ထီၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ရဲၣ်သဲကတီၢ် တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘီၣ်ထီၣ် အဂီၢ်လီၤ. တၢ်ခွဲးဘၣ်န့ၣ်လီၤမၤတၢ်ဖဲကမ့ၢ်တၢ်လိၣ်တၢ်ကျဲၤ လီၤဆီဒိၣ်တၢ် ဖဲကျဲၤမုၢ်ကပၤ ဒီးတၢ်ဝံစိၣ်တီဆုၤဝဲၤအတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘီၣ်ထီၣ်အဂၤအကပၤအံၤ ညိၣ်န့ၣ်ဘၣ်တၢ် စူးကါအိၣ် ဒ်သိးကဘျၢဒုးအိၣ်ထီၣ် ကမ့ၢ်တၢ်သ့တၢ်စွဲတဖၣ်, ဒီးကဲထီၣ်ပီၤလီၤလၢအကဲထီၣ်တၢ်မၤစၢၤသ့ လၢကီၢ်စဲၣ် ဒီးလိၣ်ကဝီၤပဒိၣ် ကဟံးန့ၣ်စူးကါ တၢ်န့ၣ်ဟီၣ်ခိၣ် ထဲတၢ်ဘျီသန့ ဒ်သိးကမၤလဲထီၣ် အထၢၣ်န့ၣ်တၢ်ဆဲးကျိးလၢအချူ အတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘီၣ်ထီၣ် ဆူတၢ်လီၤတၢ်ကျဲၤလၢ တၢ်ကွၢ်ကဟံးအိၣ် ဒီးတၢ်ဟ့ၤမၤစၢၤအိၣ်စုၤ ဖဲကီၢ်စဲၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.

6. မၤဂ့ၤထီၣ် မ့တမ့ၢ် ဟံးန့ၣ်စူးကါ တၢ်မၤစုၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ် အတၢ်မၤရဲၣ်ကျဲၤခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ဒ်သိးကမၤစုၤလီၤ တၢ်ဟ့ၣ်ဆိၣ်ထွဲအတၢ်ဘျးစဲ အတၢ်တၢ်တဖၣ်အဂီၢ်.

COVID-19 တၢ်ဆါသကြိၣ်အံၤ အိၣ်ဒီးတၢ်ဒိဘၣ်မၤဟူးန့ၣ်န့ၣ် လၢတၢ်ဖဲမၤဟီၣ်ထီၣ်ဒီဖျါ တၢ်ဆုၤပနံၣ်ပီၤလီၤအတၢ်ဘျးစဲအဂီၢ် ပုၣ်ဃာ်ဒီးအထၢၣ်န့ၣ်တၢ်ဆဲးကျိး လၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အိၣ်ခဲလၢန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဖိတၢ်လဲၤလၢအသီၤဃၢၤ, ပနံၣ်ပီၤလီၤလၢတၢ်တုၤအိၣ်ဝဲၤတဖၣ်, တၢ်ဝံစိၣ်တီဆုၤဝဲၤ တၢ်ဖိတၢ်လဲၤတဖၣ် ဒီးတၢ်ပၤဃာ်တၢ်ဖိတၢ်လဲၤအလီၢ် သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ အဘူးအလဲဒိၣ်ထီၣ်နီၢ်နီၢ် ဒီးအါစုၤအါဘျီန့ၣ် တၢ်ဖိတၢ်လဲၤတလၢတလီၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်အိၣ်လီၤတၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးသန့ထီၣ်သးလၢ အထၢၣ်န့ၣ်တၢ်ဆဲးကျိး လီၤယဲၤပျံၤကရၢအဖီန့ၣ်, တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢ တၢ်ကမၤဝဲၤပနံၣ်တၢ်မၤလၢတၢ်လိၣ်ဘၣ်အိၣ်တဖၣ်အဂီၢ်အံၤ ခဲအံၤ လိၣ်ဘၣ်ဝဲတၢ်ဆၢကတီၢ် လၢအနံၣ် 10 တုၤ 71 န့ၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢန့ၣ်အမဲၣ်ညါ, တၢ်ဆုၤတၢ်ဖိတၢ်လဲၤအတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲအံၤ ဒုးအါထီၣ်အဘူးအလဲ လၢ 40-100% ဃုာ်ဒီးတၢ်စဲၤခိၣ်ဒိၣ်အါအါ လၢတၢ်ကဆုၤဃီတၢ်ဖိတၢ်လဲၤအဂီၢ်လီၤ.¹⁰ တၢ်မၤစုၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ် အတၢ်မၤရဲၣ်ကျဲၤခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ မၤစၢၤခိၣ်ပနံၣ်တဖၣ် ဒ်သိးကပုၤဒီးတၢ်မၤန့ၣ်, တၢ်စူးကါ အထၢၣ်န့ၣ်တၢ်ဆဲးကျိးဘၣ်ဆၢဘၣ်ကတီၢ်, မၤစၢၤအိၣ် ဒ်သိး ကလဲၤခိၣ်ဖျါ တၢ်ဆုၤပနံၣ်ပီၤလီၤအတၢ်တၢ်လၢကတီၢ်ဝဲအံၤတဖၣ် ဒီးဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဒိသ့ဒါ လၢခါဆူညါ တၢ်တၢ်တဖၣ်အဂီၢ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. အထၢၣ်န့ၣ်တၢ်ဆဲးကျိး လီၤယဲၤပျံၤကရၢ အတၢ်ကွဲးဖျါ လၢအမုၢ် တၢ်မၤရဲၣ်ကျဲၤခိၣ်သ့ၣ် လၢကမၤစၢၤလီၤ တၢ်တြီၤမၤတံာ်တံာ် လၢတၢ်ဆုၤခိၣ် အထၢၣ်န့ၣ်တၢ်ဆဲးကျိးလီၤယဲၤပျံၤ ပနံၣ်ပီၤလီၤ လၢကတီၢ်ခဲအံၤ ဟံးဖျါထီၣ် တၢ်မၤအကျိၤအကျဲၤအဂ့ၤကတၢ် တနီၤ လၢတၢ်ကဟံးသ့ၣ်ဟံးသးအိၣ်အဂီၢ်လီၤ.

- တၢ်သ့ၣ်ထီၣ် တၢ်ရဲၣ်လိၣ်မုၢ်လိၣ် ဒီးတၢ်ဆဲးကျိးဆဲးကျဲၤ - ဒုးပုၣ်ဃာ် ပုၤခၢၣ်စးဖၣ် လၢခိၣ်ပနံၣ် ဝဲၤကျဲၤအါကျိၤ ဖဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ်အပူၤ ဒ်သိးဒီး တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲ သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်ကတြီၤဃာ်ဆိၣ်အိၣ် ဖဲတၢ်ဖဲတၢ်မၤအပူၤ ဒီးတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ် တရဲၣ်လိၣ်မုၢ်လိၣ်လၢအဂ့ၤ ဃုာ်ဒီးပုၤဆုၤပနံၣ်ပီၤလီၤတဖၣ် ဒ်သိးကမၤဂ့ၤထီၣ် ကတီၢ်ယံာ် တၢ်ဆုၤပနံၣ်ပီၤလီၤ အတၢ်ဘျးစဲ ဒီးတၢ်မၤဘၣ်လိၣ်ဖိးဒုး တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ တၢ်ကရၢကရဲၣ်အတၢ်မၤရဲၣ်ကျဲၤတဖၣ်အဂီၢ်.
- တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ် တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် ဒီးတၢ်ဘျးစဲလိၣ်သးဒီးကီၢ်ချါ - တၢ်ဘျးစဲလိၣ်သးဒီးကီၢ်ချါ ဖဲတၢ်ထုးထီၣ်ပနံၣ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် ဖဲကီၢ်အမဲရကၤပူၤ ဒ်သိး ကကဲဘျးလၢ တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ပီၤလီၤလၢကတီၢ်ယံာ်အဂီၢ် ဒီးတၢ်ဆုၤခိၣ် ပနံၣ်ကတၢ်ဖဲတၢ်မၤတဖၣ် ဆူထံကီၢ်လၢအဘူးဒီး ကီၢ်အမဲရကၤ တသ့တဖၣ်အသ့.
- တၢ်ဆိတလဲ အက့ၢ်အဂီၢ် ဒီးပနံၣ်ပီၤလီၤ လၢအပတီၢ်ထီ - တၢ်ဘျးစဲလိၣ်သးသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်ကြးဒုးအိၣ်ထီၣ်ဆိၣ်အိၣ် ဖဲတၢ်မၤလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အကတီၢ် ဒ်သိး တၢ်ပူၤန့ၣ်ဆိၣ်အိၣ်ကသ့ လၢအဆိအချူတသ့ဖဲအသ့အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟံးပနီၣ် ပနံၣ်ပီၤလီၤလၢတၢ်ဆိတလဲအိၣ်သ့အံၤ မုၢ်စုၤကီၢ်တၢ်အကါဒိၣ်တခါန့ၣ်လီၤ.
- တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်သိၣ်လိၣ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ - လၢတၢ်ကဘျီဆုၤ ပုၤမၤတၢ်ဖိတလၢတလီၢ်ဖဲစဲးဖိကဟ့ၣ်တၢ်မၤလီၢ်အဂီၢ်, တၢ်မၤလီၢ်အါတီၤ ပညိၣ်ဟံးဝဲလၢ တၢ်ကမၤ အါထီၣ် တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်သိၣ်လိၣ်လၢတၢ်မၤလီၢ်ပူၤ ဒီးဟ့ၣ်အါထီၣ် ပုၤမၤတၢ်ဖိလၢအအိၣ်ဟံးတဖၣ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟံးဒိၣ်ဟံးကဲတၢ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဟံးလီၤအိၣ် ဖဲတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်သိၣ်လိၣ်ဖဲတၢ်မၤလီၢ် အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအပူၤ မ့တမ့ၢ် ဖဲတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤအါထီၣ် တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်သိၣ်လိၣ်အလုၢ်လၢအိၣ်ဝဲအသိး အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.
- တၢ်မၤဒိၣ်ထီၣ်လဲၤထီၣ် ပုၤထုးထီၣ်ပနံၣ်ပီၤလီၤတဖၣ် - တၢ်အိၣ်ဒီး ဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်အိၣ်ယၤ အါန့ၣ်တခါ လၢပနံၣ်ပီၤလီၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်တံစၢၤမၤစၢၤအဂီၢ်အံၤ မၤစၢၤဝဲလၢ တၢ်ကဟးဆုး တၢ်တြီၤမၤတံာ်တံာ်တဖၣ် သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
- တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤ တၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤ ဒီးတၢ်ထီၣ်ဒုးဆိၣ် - ပုၤဖဲတၢ်မၤတၢ်ဖိ အါဒိၣ်အါဂၤန့ၣ် အခဲအံၤဖဲတၢ်မၤတၢ်လၢ ယဲၢ်န့ၣ်တၢ်တၢ်ကျဲၤအဂီၢ် ဒီးမၤဃုာ်သကိးတၢ် လၢဆူညါတၢ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်အဂီၢ် ဒ်သိးကမၤလီၤတၢ်ဝဲလၢ ကရၢဖိတဖၣ် ကသ့ၣ်ညါ တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢ တၢ်ကလိၣ်ဘၣ်အိၣ်အဂီၢ်လီၤ.
- စဲးဖိကဟ့ၣ်ပီၤညါ လၢဂ့ၤန့ၣ်အလီၢ် - ပုၤထုးထီၣ်ပနံၣ်ပီၤလီၤတနီၤန့ၣ် ဟံးန့ၣ်စူးကါ စဲးဖိကဟ့ၣ်ပီၤညါတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် ဒ်သိးကမၤစၢၤအိၣ်လၢ တၢ်ဒိၣ်ဒုးဆိၣ် တၢ်လိၣ်ဘၣ် ဒီးတၢ်ထုးထီၣ်ပနံၣ်ပီၤလီၤအဂီၢ်လီၤ. စဲးဖိကဟ့ၣ်ပီၤညါ လၢအဖဲသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဟ့ၣ်ပလီၢ်အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်လၢတၢ်ကရၢကရဲၣ်အပူၤ ဃုာ်ဒီး တၢ်အိၣ်သး လၢတၢ်ချါတဖၣ် လၢအကဲထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်လၢ တၢ်ကဒီးန့ၣ် တၢ်ဖိတၢ်လဲၤလၢတၢ်လိၣ်ဘၣ်အိၣ်အဂီၢ်လီၤ.
- တၢ်ဟးဆုး "တၢ်မၤလီၢ်ပနံၣ်ပီၤလီၤဖဲတၢ်လိၣ်ဘၣ်အိၣ်အခါ" ဒီးတၢ်မၤအါထီၣ် တၢ်ဟံးဃာ်အတၢ်ဃုထၢတဖၣ် - ခိၣ်ပနံၣ်အါဖျါ လၢမုၢ်မဆါတန့ၣ်အံၤ မၤလီၤအါထီၣ်ဆိ တၢ်ဖိတၢ်လဲၤတဖၣ် ဖဲအဝဲသ့ၣ်လိၣ်ဘၣ်ဝဲအကတီၢ် ဒီးမၤအါထီၣ် တၢ်ပၤဃာ်အလီၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ ဃုာ်ဒီးပုၤဟ့ၣ်နီၤလီၤတဖၣ် ဒ်သိးကပၤဃာ်အိၣ် တၢ်လိၣ်ဘၣ်အိၣ်အလီၢ်န့ၣ်လီၤ.

10 တၢ်ဆုၤခိၣ် ဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ အဘူးအလဲတဖၣ်အံၤ တၢ်မုၢ်လၢဟံးအိၣ်လၢ ကအါထီၣ်ဝဲ ဖဲ 2022 န့ၣ်အတီၢ်ပူၤ - WSJ



တၢ်ဒီးန့ၢ်ပီးလီၤ ဒီးစဲးဖိကဟ့ၣ်ပီညါ

လၢတၢ်ကမၤဂ့ၤထီၣ် တၢ်ဒီးန့ၢ်ပီးလီၤဒီးစဲးဖိကဟ့ၣ်ပီညါ လၢကမၤအါထီၣ် တၢ်ဟံးန့ၢ်စူးကါ လၢကီၢ်စဲးဒိဘျီအဂီၢ်, ကီၢ်စဲးဒိဘျီအံၤ ကဘၣ်ဟံးန့ၢ်ဆိ တၢ်လိာ်ဘၣ်အလီၤကဝီၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လီၤတူၢ်လိာ်ကံလၢ တၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ မၤယံာ်မၤနီၢ် တၢ်အိၣ်သးတမံၤလၢလၢ လၢကီၢ်စဲးပူၤ ဒီးတၢ်ဒီးန့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလီၤတၢ် လၢဟံၣ်ခိၣ်ဂီၤအသီအံၤ ကမ့ၢ်တၢ်အကါဒိၣ် လၢတၢ်ကမၤဖိၣ်ဃုာ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတုၤလီၤတီၤလီၤ လၢတၢ်ကမၤအါထီၣ် တၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်အဂီၢ်လီၤ.

လၢတၢ်ကဘျီဆဲး တၢ်တၢ်တၢ်လၢ တၢ်ဒီးန့ၢ်ပီးလီၤ ဒီးစဲးဖိကဟ့ၣ်ပီညါအဂီၢ်, ကီၢ်စဲးဒိဘျီကဘၣ် -

1. ဟံးန့ၢ်စ့ဆိၣ်ထွဲလၢပီးလီၤအဂီၢ် ဒ်တၢ်အကါဒိၣ်တခါ ဒီးသန့ၤထီၣ်သးလၢ တၢ်လိာ်ဘၣ် ဒီး တၢ်ဒီးန့ၢ်က့ၤတၢ်ဘျီလီၤစ့တၢ်အိၣ်ယၢအဖိခိၣ်.

က. ဟံးန့ၢ် ဒီးမၤအါထီၣ် စ့ဆိၣ်ထွဲအပူၤမၤသကိးတၢ်ဖိဆူညါ လၢတၢ်ကဟ့ၣ်လီၤ ပီးလီၤအဂီၢ်.

တၢ်ထဲးဂံၢ်ထဲးဘါလၢ တၢ်ကဒီးန့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ လၢအမၤစၢၤဟံးန့ၢ် လီၤကဝီၤလၢတၢ်ကွၢ်ကဟ့ၣ် ဒီးတၢ်တီၤစၢၤမၤစၢၤအီၤစ့ၤအံၤ ကဘၣ်ဟံးန့ၢ်စ့ကိး တၢ်လီၤဖျၢၣ်လီၤဟံး တဖၣ် လၢတၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်ပီးလီၤအဂီၢ်လီၤ. တၢ်မၤအါထီၣ် ပူၤဟံးန့ၢ်မၤသကိးတၢ်ဖိ လၢအကါဒိၣ်အံၤ ဟ့ၣ်အါထီၣ် တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤလၢ တၢ်ကမၤအါထီၣ် ပီးလီၤဒီးစဲးဖိကဟ့ၣ် ပီညါ အတၢ်ထဲးဂံၢ်ထဲးဘါအဂီၢ် သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ပူၤဟံးန့ၢ်မၤသကိးတၢ်ဖိတဖၣ်အံၤ ပုၤဃုာ်ဒီး ပူၤတဝၢတၢ်ဒီးသန့ၤကရၢတဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် လံာ်ရဲဒီးတဖၣ်, ကိၣ်တဖၣ် ဒီးတၢ်မၤမ့ၢ်သး လီၤကျဲတဖၣ်, ကမ့ၢ်တၢ်လီၤတၢ်ကျဲတဖၣ်, ပူၤဟ့ၣ်ဆူၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲတဖၣ်, ပူၤတဝၢခီလုၣ်ကိၣ်တဖၣ်, ဒီးပဒိၣ်ဟံၣ်ဃီတၢ်ကရၢကရိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ကရၢလၢတဟံးန့ၢ် တၢ်အဘျးတဖၣ် ဒီးပလီၤကဝီၤခၢၣ်စးကရၢတဖၣ် လၢပူၤသးပုၤအဂီၢ်အံၤ ဟံးန့ၢ်မ့ၢ်ဒါလၢအကါဒိၣ် လၢတၢ်မၤတုၤလီၤတုၤကျဲ ဒီးတၢ်ဘျးစဲအတၢ်ထဲးဂံၢ်ထဲးဘါ သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

ခ. ဃုသ့ၣ်ညါ တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢ ကဘျးစဲ စ့ဆိၣ်ထွဲ လၢတၢ်သ့ထီၣ်ဘျီထီၣ် ဒ်သိးကမၤအါထီၣ် တၢ်ပီးတၢ်လီၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ လၢအအိၣ်ဟံးတဖၣ်အဂီၢ်.

ပူၤဟံးန့ၢ်မၤသကိးတၢ်ဖိ လၢအဘၣ်တၢ်ဟံးပျီထီၣ်အီၤလၢထးအါဖုအံၤ အိၣ်ဒီးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢအအိၣ်ဟံး လၢတၢ်ကမၤစၢၤ တၢ်ဒီးန့ၢ်ပီးလီၤအဂီၢ်လီၤ. တၢ်ထဲးဖျၢၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ လၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ ဒီးတၢ်လီၤတၢ်ကျဲၤ လၢအအိၣ်ဟံးတဖၣ်အအိၣ် ဒ်သိးကသ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ် တၢ်လၢတၢ်ဒီးန့ၢ်အီၤသ့လၢကတီၢ်ခဲအံၤ ဒီးဟံးန့ၢ်တၢ်လီၤဖျၢၣ်လီၤဟံး လၢအအိၣ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဒုးကထီၣ် စ့ဆိၣ်ထွဲ ဒီးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအကလုာ် လၢတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤ လၢအကဒီးန့ၢ်အါထီၣ်တၢ်မၤစၢၤ လၢလၢပုၤပဲၤအဂီၢ်လီၤ. ကီၢ်စဲးဒိဘျီအိၣ်ဒီးတၢ်လီၤတၢ်ကျဲၤအါတီၤ လၢအမ့ၢ်ကီၢ်စဲးဒိဘျီအတၢ် လၢတၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်အီၤသ့ လၢကမၤအါထီၣ် စဲးဖိကဟ့ၣ်ပီညါ လၢအအိၣ်ဟံး လၢပူၤတဝၢပူၤ လၢအလိာ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤအဂီၢ်လီၤ.

ဂ. ဆၢတံာ်တၢ်ကြးတၢ်ဘၣ် လၢပီးလီၤအတၢ်မၤစၢၤအဂီၢ်.

တၢ်ဖဲးတၢ်မၤပိာ်ထွဲထီၣ်အံၤ ဃုဒီးကီၢ်စဲး ခၢၣ်စးကရၢတဖၣ် ဒ်သိးကဟံးန့ၢ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢအအိၣ်ဟံး လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ကြးတၢ်ဘၣ်အတၢ်လိာ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ မၤစၢၤကတီၢ်ကဝီၤ အကျိၤအကျဲအဂ့ၢ်ကတၢ် လၢတၢ်ကြးတၢ်ဘၣ်ဒီး ပီးလီၤအတၢ်မၤစၢၤအဂီၢ်လီၤ. FCC တၢ်ဆဲးကျိးဘျးစဲ လၢကြးဒီးအဘျးအလဲ အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ (ACP), ဂီၢ်ဂီၢ်အူလီတဲစဲကျိၤ, ဟံၣ်ဃီတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ, WIC, မ့ၢ်ဆါခိတၢ်အိၣ်ကလီၤ ဒီးတၢ်မၤစၢၤလီၤအဘျးအလဲ ဒီး SNAP သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ မ့ၢ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ် လၢအအိၣ်ဒီး တၢ်ကြးတၢ်ဘၣ် အတၢ်ဟံးန့ၢ်လၢအအိၣ်ဟံး လၢတၢ်ဟံးန့ၢ်စူးကါအီၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်သမံးသမံးထံအီၤသ့ လၢတၢ်ကစူးကါအီၤ ဒ်သိးတၢ်ကဆၢတံာ် တၢ်ကြးတၢ်ဘၣ်လၢ ခါဆူညါ ပီးလီၤတၢ်တီၤစၢၤမၤစၢၤ အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ လၢအဘၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤအီၤ ခိဖျိ ကီၢ်စဲးဒိဘျီ မ့တမ့ၢ် ကီၢ်စဲးဒိဘျီ စ့ဆိၣ်ထွဲန့ၣ်လီၤ.

2. မၤလီၤတၢ်လၢ ပီးလီၤလၢအဘၣ်ဘၢတဖၣ်အံၤ တၢ်ဒီးန့ၢ်အီၤသ့ ဒီးကြးဒီးအဘျးအလဲ.

က. မၤဆူၣ်ထီၣ် ပူၤတဝၢတၢ်ဒီးသန့ၤကရၢတဖၣ်ဆူညါ လၢကဟ့ၣ်လီၤ ပူၤတဝၢ အ့ထၢၣ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိး အတၢ်တီၤစၢၤမၤစၢၤဆူညါအဂီၢ်. ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ် ဒီးမၤအါထီၣ် တၢ်စူးကါ ပူၤတဝၢတၢ်ဒီးသန့ၤကရၢတဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် ကိၣ်တဖၣ်, ကမ့ၢ်တၢ်လီၤတၢ်ကျဲတဖၣ်, လံာ်ရဲဒီးတဖၣ်, တၢ်မၤမ့ၢ်သးလီၤကျဲတဖၣ်, ဆူချ့တၢ်လီၤတၢ်ကျဲတဖၣ်, ဒီးပဒိၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တဖၣ် လၢထီၣ်တီၤတီၤမၤစၢၤတၢ်ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ဘျးစဲလံာ်သးလီၤလၢအကါဒိၣ်တဖၣ် လၢတၢ်မၤလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် ပူၤစူးကါတၢ်ဖိ ဒီးပူၤဟ့ၣ်ရဲၣ်လီၤတၢ်ဖိ လီၤယဲၤပျဲ ဒီးလီၤပျဲထဲးတအိၣ်လၢအကါအဂီၢ်လီၤ. ဖဲ COVID-19 အတီၢ်ပူၤန့ၢ်, တၢ်ဒီးသန့ၤကရၢတဖၣ် အါစုအါဘျီ ဟံၣ်န့ၢ်မ့ၢ်ဒါလၢ တၢ်ကဟ့ၣ်လီၤ လီၤပျဲထဲးတအိၣ် အ့ထၢၣ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိးဘျးစဲတဖၣ် ခိဖျိတၢ်တီၤစၢၤမၤစၢၤလၢ တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤအသီတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ကမ့ၢ်လံာ်ရဲဒီးတဖၣ် မၤအါထီၣ် Wi-Fi ဒ်သိးကတုၤဃီဆူ တၢ်သ့ၣ်ထီၣ် အချၢ လၢကရၢလီၤအ့ထၢၣ်နဲးဖဲ တၢ်ဟံးသိလုၣ်လီၤတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ. ကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ်တဖၣ် ဟံးန့ၢ်မ့ၢ်ဒါအကါဒိၣ် လၢတၢ်ကဆဲးကျိးဘျးစဲ ကိၣ်တဖၣ် လၢတၢ်မၤလီၤလၢလီၤယံၤအဂီၢ် ခိဖျိ တၢ်ဟ့ၣ်လီၤ လီၤတဲစဲအ့ထၢၣ်နဲးဆူဟံၣ် ဃုာ်ဒီး တၢ်ထီထီၣ် လီၤတဲစဲအ့ထၢၣ်နဲးလၢ ကိၣ်ဘျး(စ)တဖၣ် ဒီးကမ့ၢ် တၢ်ဆိတလဲဒီးသိလုၣ်အလီၤတဖၣ် ဒီးရၢလီၤ ဘျး(စ)တဖၣ် ဖဲလီၤကဝီၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်မၤစၢၤအီၤစ့ၤအလီၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဖဲးတၢ်မၤလၢတၢ်စဲထီၣ်ဟံးအီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်သမံးသမံးအီၤ ဒီးမၤအါထီၣ်အီၤ ဖဲလီၤကဝီၤလၢ တၢ်ကွၢ်ကဟ့ၣ်အီၤတဖၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

ခ. တၢ်ဃီထံသ့ၣ်ညါ တၢ်စူးကါ ပီးလီၤလၢတၢ်ဘျီဂ့ၤထီၣ်က့ၤတဖၣ် လၢပူၤလၢတစူးကါအီၤတဖၣ်အအိၣ်.

ကီၢ်စဲးဒိဘျီအံၤ မၤသကိးတၢ်ဒီး ISP, ကီၢ်စဲးဖိပဒိၣ်, ကရၢလၢတဟံးန့ၢ်တၢ်အဘျးတဖၣ် ဒီးပူၤတဝၢတၢ်ဒီးသန့ၤကရၢတဖၣ်သ့ၣ် လၢကဟ့ၣ်စ့ဆိၣ်ထွဲ ဒီးဟ့ၣ်နီၤလီၤ ပီးလီၤလၢ တၢ်ဘျီဂ့ၤထီၣ်အီၤ လၢအဘၣ်ဘၢတဖၣ် ဆူတၢ်လီၤအါတီၤ ဒီးက့ၤစူးကါက့ၤ တၢ်ဖိတၢ်လဲၤ ဖဲလီၤကဝီၤလၢ အိၣ်ဒီးတၢ်လိာ်ဘၣ်ပတီၢ်ထီၣ်အဂီၢ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ လၢအအိၣ်ဟံး လၢတၢ်ဟံးန့ၢ်ဃုာ်အီၤဘၣ်ဆၣ် ပုၤဃုာ်ဒီး PA တၢ်တီၤစၢၤမၤစၢၤညီၣ်န့ၢ်ဝဲကျိၤ အတၢ်အိၣ်ဘျီအိၣ်စဲး တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ ဒီးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ လၢအလီၤ ပလိာ်သးတဖၣ် လၢအဘၣ်တၢ်ပဆုာ်ရဲၣ်ကျဲၤအီၤ ခိဖျိ တၢ်ဒီးသန့ၤကရၢတဖၣ်, ပူၤတဝၢတၢ်ကရၢကရိတဖၣ်, ဒီးပူၤဟံးန့ၢ်မၤသကိးတၢ်လၢနီၢ်ကစိတဖၣ် လၢကီၢ်စဲးဒိဘျီ အပူၤအံၤ တၢ်မၤအါထီၣ်သ့ လၢတၢ်ဟ့ၣ်မၤစၢၤ, တၢ်ဖိတၢ်လဲၤအတၢ်ကွဲးနီၣ် ဒီးတၢ်ရဲၣ်လီၤ ပီးလီၤလၢတၢ်ဘျီဂ့ၤထီၣ်အီၤ လၢအဘျးအလဲစ့ၤအဂီၢ်လီၤ.

တၢ်စူးကါ ပီးလီၤလၢတၢ်ဘျီဂ့ၤထီၣ်အီၤ တခါလၢလံာ်အံၤ ကဘၣ်မၤလီၤတံာ်ဝဲလၢ တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအတၢ်ဘၣ်ယိာ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်ဘျီဆဲးဟံးအီၤ ဒီးပီးလီၤမိၢ်ပုၤ/ခိဖျိထၢၣ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအံၤ တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤအီၤ ဒီးပၢယာ်အီၤ ခိဖျိပူၤထုးထီၣ်တၢ်ဖိန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤပုၤဃုာ်ဒီး တနံၣ်တဘျီ တၢ်ကွဲးရဲၣ်ဘၣ်ဃး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလီၤတံာ် လၢတၢ်အာ်လီၤတူၢ်လိာ်ဟံးအီၤ လၢပီးလီၤလၢတၢ်ဘျီဂ့ၤထီၣ်အီၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်ဒီးလဲအီၤတဖၣ် ကဘၣ်တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဝဲန့ၣ်လီၤ.



ဒုးကုံးတၢ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တုၤသးထဲသး ဒီးကြးဒီးအဘူးအလဲ

အထၢ်နဲးကဲထီၣ်တၢ်မၤစၢၤလၢတၢ်လိာ်ဘၣ်အိၣ်သ့ပုၤကတၢၢ် လၢထံဖိကီၢ်ဖိလၢအိၣ်ဝဲဆိးဝဲအတၢ်အိၣ်မူအပူၤကိးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်လီၤ. ထံကီၢ်အဒုးကုံးတၢ်တၢ်ထၢ်န့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အသိၣ်အမံၤဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ ဒုးကုံးတၢ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တုၤသးထဲသးဒီးအမံၤ “တၢ်အိၣ်သးလၢပုၤနီၢ်တဂၤဒီးပုၤတဝၢတဖၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်လိာ်ဘၣ်စဲးဖိကဟ့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် လၢကမၤသကိးတၢ်တပူၤယီၤလၢပဟီၣ်ကဝီၤပုၤ, ဒံၣ်မိၣ်ခိၣ်စံၣ်, ဒီးမုၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်အပူၤ” ဒီးဆူညါ, “ဒုးကုံးတၢ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တုၤသးထဲသးဟ့ၣ်ကွၢ်ဝဲလၢ ပုၤမၤတၢ်ဖိ, ပုၤမၤလိာ်တၢ်ဖိ, ဒီးပုၤတဝၢခဲလၢ ဘၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်သိၣ်လိာ်အလိာ်ဘၣ်ဝဲ လၢကန့ၣ်ဘၣ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢဘၣ်ထွဲလိာ်သးတဖၣ် ဒီးစဲးဖိကဟ့ၣ်ပိညါလၢအလိာ်ဝဲ လၢကမၤသကိးတၢ်လၢပုၤတဝၢ ဒီးမုၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.”¹¹

အါန့ၣ်အန့ၣ်, ပုၤနီၢ်တဂၤ မ့တမ့ၢ် ဟံၣ်ဖိယီၤဖိအတၢ်ဟဲန့ၣ်အိၣ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်အဘၣ်စၢၤ လၢဆၢတံၣ်ဝဲ မ့ၢ်အထၢ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိးလဲၤတၢ်အချ့ လၢတၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်အိၣ်န့ၣ်ကြးဒီးအဘူးအလဲန့ၣ်လီၤ. လၢဒုသဝီ ဒီးဝုၢ်ပုၤယုာ်ဒီးဟံၣ်ဖိယီၤဖိလၢအတၢ်ဟဲန့ၣ်စ့ၤန့ၣ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်ယၢ်ဖိန့ၣ်, အထၢ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိးအကျိၣ်စ့အပတီၢ်န့ၣ် စ့ၤန့ၣ်ဒီးတၢ်လိာ်လၢအိၣ်ဒီးဟံၣ်ဒုၣ်အတၢ်ဟဲန့ၣ် လၢအါန့ၣ်တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်ယၢ်ဖိန့ၣ်လီၤ. ဒ်တၢ်တဲသကိးအသး, ဟံၣ်ဒုၣ်လၢအတၢ်ဟဲန့ၣ်အါတဖၣ် ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်ပိးတၢ်လိာ်အါမံၤ လၢဒုးညီထီၣ်အဝဲသ့ၣ် လၢကစ့ၤကါအထၢ်နဲးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်အထၢ်နဲးလၢလိာ်စဲးအပူၤဒ်တၢ်အခိၣ်ကျိၤအသး အခိပညီ ကဆဲးကျိးဒီးအထၢ်နဲးလၢတလၢအပူၤဘၣ်သ့ ခိဖျိခိၣ်ဖျါထီၣ်အပူၤ ဒီးအဂီၢ်ခိၣ်ထံးန့ၣ် ဘၣ်တၢ်တြီယာ်အိၣ်လၢတၢ်ဘၣ်ထွဲဒီး အထၢ်နဲးလၢပုၤနီၢ်တဂၤ လၢဒီးန့ၣ်ဘၣ်အထၢ်နဲးလၢခိၣ်ဖျါထီၣ်ဒီး(စ)ထီး(ပ) မ့တမ့ၢ် ခိၣ်ဖျါထီၣ်လဲး(ပ)ထီး(ပ) လၢအိၣ်ဒီးအထၢ်နဲးအပူၤလိာ်တၢ်လိာ်ဆဲး, ဒ်သး လိယဲၤပျါ မ့တမ့ၢ် ထးသ့ပုၤန့ၣ်လီၤ.

လၢတလၢဘၣ်တလၢတၢ်ဟ့ၣ်က့ၤစ့အအံၤအမံၤညါ, တၢ်ပိးတၢ်လိာ်လၢတၢ်နီၤလိာ်အိၣ် လၢကြးဒီးအဘူးအလဲတဖၣ် ပၣ်ပုၤသ့စ့ၤကိးဒီးလံာ်တၢ်အၢၣ်လိာ်အယံၣ်, တၢ်ဟူးထီၣ်ဂဲၤထီၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆိလိာ်ဟံၣ်လိာ်အလုၢ်အပူၤ ဒီးတၢ်ပိးတၢ်လိာ်လၢတၢ်လၢကဘၣ်လၢကစ့ၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤဟ့ၣ်ထီၣ်အထၢ်နဲးတၢ်မၤစၢၤအါဂၤဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်အသိ မ့တမ့ၢ် မၤဂၤထီၣ်တၢ်မၤစၢၤအတၢ်ဃုထၢလၢအဘူးအလဲစ့ၤတဖၣ် လၢဟံၣ်ဒုၣ်လၢအတၢ်ဟဲန့ၣ်စ့ၤ, ပုၤလၢဆၢကတီၢ်ခဲအံၤအတၢ်မၤတအိၣ်ဘၣ်အဂီၢ်, မ့တမ့ၢ် မၤစ့ၤလိာ်အထၢ်နဲးအပူၤလၢပုၤမၤတၢ်ဖိ လၢအလိာ်အိၣ်သ့ပုၤတၢ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အါန့ၣ်အန့ၣ်, FCC အတၢ်ဒီးသန့ၤဒီး ACP ခဲခါလိာ်မၤစ့ၤလိာ်အထၢ်နဲးအပူၤကိးလၢဒီး လၢပုၤဆဲးလိာ်မံၤလၢကြးဝဲဘၣ်ဝဲ ဒီးဟံၣ်ဒုၣ်တဖၣ်လၢ မၤစ့ၤလိာ်, ဒီးတဖၣ်စ့ၤတလၢ တလၢတဘျီအထၢ်နဲးအဂီၢ်ဘၣ်ဘၣ်လုၤတက့ၤလၢဟ့ၣ်တၢ်အဒိအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လၢကဘျီဆဲးတၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ဒီး ဒုးကုံးတၢ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တုၤသးထဲသး ဒီးကြးဒီးအဘူးအလဲအဂီၢ်, ကီၢ်စဲၣ်ကဘၣ် -

1. မၤလိာ်တၢ်လၢအထၢ်နဲးအတၢ်ဃုထၢအိၣ်အါမးလၢ ကြးဒီးအဘူးအလဲန့ၣ်လီၤ.

က. ထၢဖျိခိၣ်ဒီးရၢလိာ်တၢ်ဂ့ၢ်ထၢဖျိခိၣ်လၢ အထၢ်နဲးအတၢ်ဃုထၢခဲအံၤအဖိခိၣ်ဒီးအပူၤတက့ၢ်.

ကီၢ်စဲၣ်ကဘၣ်မၤပုၤစ့ၤကါ FCC အဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤအသိလၢတၢ်သ့အိၣ်သ့ ဒီးတၢ်ဃုထီၣ်တဖၣ် ဒီးကဘၣ်ဆိကမိၣ်န့ၣ် FCC အထၢ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိးအသိ လၢတၢ်စ့ၤကါအိၣ်အတၢ်ဃုထီၣ်အလံာ်မံၤပနီၣ်တဖၣ်ဘၣ်ထွဲလၢတၢ်ချ့ယုာ်, တၢ်အကတီၢ်, ဒီးတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်လၢတၢ်မၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဆိးလိာ်တတီၤလၢပုၤစ့ၤကါတဖၣ်ကဒုးနဲနဲဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ လၢဘၣ်ထွဲလိာ်သးခဲလၢ ကမၤအါထီၣ်တၢ်ဖျိဖျါဖျါ ဒီးပျဲပုၤစ့ၤကါတၢ်လၢကထီၣ်သတြီၤ တၢ်ဃုထၢတဖၣ်ကညီခိၣ်ထီၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤအိၣ်အါဂၤလၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဃုထၢအါအါလၢ အထၢ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိးတၢ်မၤစၢၤအဂီၢ်ဘၣ်, ဒီးပုၤတနီၤဒီးန့ၣ်ဘၣ်အထၢ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိး ထဲဒံၣ်တၢ်မၤစၢၤတခါခါန့ၣ်လီၤ. လၢဒုသဝီတၢ်လိာ်တဖၣ်, တၢ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ကဲထီၣ်အသးညီန့ၣ် လၢကဘၣ်ဟံၣ်ပနီၣ် ထးသ့ပျါ ဒီး DSL မ့တမ့ၢ် လိယဲၤပျါတခါန့ၣ်လီၤ. လၢဒုသဝီတၢ်လိာ်တဖၣ်, ပုၤစ့ၤကါအထၢ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိးတဖၣ် ကဒီးသန့ၤထီၣ်အသးလၢ DSL လဲၤတၢ်ကဘျီ, satellite, မ့တမ့ၢ် တၢ်တအိၣ်နီၣ်တမံၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးသန့ၤထီၣ်အသးလၢ NTIA အဖိခိၣ်, DSL မ့တမ့ၢ် satellite တဖၣ် တမ့ၢ်လၢတၢ်ဃုထၢလၢ အထၢ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိးအဂီၢ်လၢတၢ်န့ၣ်န့ၣ်အိၣ်သ့ လၢကဆုၢ်တၢ်ချ့ယုာ်အအါလၢအစ့ၤကတၢၢ် 100/20 Mbps ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ခ. ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ကြးဒီးအဘူးအလဲဖျိဖျါဖျါ ဖဲန့ၣ်ကွၢ်တၢ်ပိးတၢ်လိာ်အါမးအါတက့ၢ်.

သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်တၢ်ပုၤထံဖိကီၢ်ဖိအတၢ်လိာ်ဆိလိာ်သးအါမး, ပုၤန့ၣ်စိန့ၣ်ကမိၣ်ကြးမၤသကိးတၢ်ဒီးစဲးဖိကဟ့ၣ်အပူၤမၤသကိးတၢ်တဖၣ် ဒီးပုၤလၢသ့ဟံၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်ဃုထၢလၢအပူၤဘၣ်သ့ဂၤတဖၣ် လၢမၤတၢ်မၤလၢတၢ်လိာ်အါတီၤန့ၣ်လီၤ. ဒ်ပုၤထံဖိကီၢ်ဖိအတၢ်ထဲသးတုၤသး, တၢ်န့ၣ်လိာ်အခွဲး, ဒီးတၢ်ရၢလိာ် (BEAD) အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဃုထီၣ်ဝဲအသး, ကီၢ်စဲၣ်ဘၣ်ဃုတၢ်ဟ့ၣ်ကွၢ်ဃုဒီး ပုၤဒီးန့ၣ်စ့ၤတီၢ်ဟံၣ် လၢတၢ်မုၢ်လၢအိၣ်ဝဲတဖၣ် “အထၢ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိးတၢ်ဃုထၢလၢအပူၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ.”

လၢကန့ၢ်ပၢၢ် တၢ်န့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကြးဒီးအဘူးအလဲလၢပုၤကိးဂၤဒီးအဂီၢ်, ပုၤထံဖိကီၢ်ဖိကြးမၤကွၢ်ခိၣ်ဖျါထီၣ်အဂ့ၢ်ထၢဖျိခိၣ်အါမံၤ ပၣ်ပုၤဒီး ကျိၣ်စ့တၢ်ဟဲန့ၣ်, ဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤ, ဒီးတၢ်လုၢ်ဖိတၢ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤန့ၣ်စိန့ၣ်ကမိၣ်ကြးဆိကမိၣ်န့ၣ် ကီၢ်စဲၣ်ဖျိခိၣ်မူအမူအါ လၢတၢ်ဒီးသန့ၤသး ဒီး ACP တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ် လၢဒုးစ့ၤလိာ်အထၢ်နဲးအပူၤတလၢဘၣ်တလၢသ့ လၢပုၤဆဲးလိာ်မံၤလၢကြးဝဲဘၣ်ဝဲ ဒီးဟံၣ်ဒုၣ်တဖၣ်အဂီၢ်, ဒ်န့ၣ်အသးကျဲၤလၢကမၤလဲၤထီၣ်တၢ်ထံးဂံၢ်ထံးဘါလၢတၢ်လိာ်အယံၣ် ဒီးမၤလိာ်တၢ်ပုၤနီၢ်ဂံၢ်လၢကြးဝဲဘၣ်ဝဲတဖၣ် ကသ့ၣ်ညါဘၣ်ဝဲဒီးဆဲးလိာ်အမံၤလၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်အံၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.

2. မၤလိာ်တၢ်လၢတၢ်ဃုထၢလၢကြးဒီးအလုၢ်အပူၤတဖၣ်မ့ၢ်တၢ်အိၣ်ကါအိၣ်ခိးတက့ၢ်.

က. တၢ်လုာ်ဘၢကွၢ်ပုၤနီၢ်တဂၤအသန့ၣ်ကျိၣ်စ့တၢ်မၤစၢၤ

ကီၢ်စဲၣ်ကဘၣ်ဆိကမိၣ်န့ၣ် ပုၤဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်လၢအိၣ်တဖၣ် ကဘၣ်နီၤလိာ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် ဒီးတၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ် လၢတၢ်လိာ်တၢ်ကျဲၤဖဲ အထၢ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိး အစ့အိၣ်အလိာ်န့ၣ်လီၤ. ကီၢ်စဲၣ်ကဘၣ်ဆိကမိၣ်စ့ၤကိးလၢကဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါ ဟီၣ်ကဝီၤတဖၣ် (လိာ်ကဝီၤတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အလိာ်အကျဲၤ ဒီးမုၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အလိာ်အကျဲၤတဖၣ် လၢတၢ်ဘျးဝဲလိာ်သးဒီးကီၢ်ရဲၣ်, ကီၢ်ဆၣ်, ဒီးခိၣ်န့ၣ်လၢပုၤဒုးဒိၣ်တဖၣ်) လၢကမၤလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် ပဒိၣ်-နီၢ်တဂၤအတၢ်ရဲၣ်လိာ်သး (PPP) ကျိၣ်စ့အဒိအတၢ်လၢဟဲစိန့ၣ်ပုၤဘျးလိာ်စ့တပူၤယီၤတဖၣ် (တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ခိပန့ၣ်, စ့တၢ်, ကျိၣ်စ့တၢ်မၤစၢၤလၢပုၤသးပုၤအဂီၢ်, ကျိၣ်စ့တၢ်ဆိၣ်ထွဲလၢတၢ်ဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ်အဂီၢ်တဖၣ်) ဒီးပုၤဒုးလိာ်စ့တဖၣ် (စ့တၢ်လၢပုၤနီၢ်တဂၤပၢဘၣ်ဝဲ မ့တမ့ၢ် ကျိၣ်စ့တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်လၢပုၤနီၢ်တဂၤပၢဘၣ်ဝဲ)န့ၣ်လီၤ. ပဒိၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအါတက့ၢ် တဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ် တၢ်ဆဲးကျိးလၢလၢပုၤဘၣ်, အယီၤပုၤဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်လၢအိၣ်ဝဲတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် ပုၤနီၢ်တဂၤအစ့မိၢ်ပုၤန့ၣ်ကြးမၤပုၤန့ၣ်ပဒိၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်စ့မၤစၢၤအလိာ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အဒိအတၢ်လၢတၢ်မၤဒီးအီၤန့ၣ် ကဒုးန့ၣ်သၢတၢ်တစၢ်တစၢ်တစၢ် ဘၣ်ဃးသိလၢပဒၢးတၢ်လၢတၢ်မုၢ်လၢအဂီၢ်လီၤဆီ (ဟ့ၣ်လီၤအီၤဒီးသန့ၤထီၣ်အသးလၢ တၢ်တီၢ်ကျဲၤဟံး တၢ်ဟံးန့ၣ်လၢတၢ်တီၢ်ကျဲၤအပူၤ) ဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်စုၤလိၢ်ခိၣ်ခိၣ်တၢ်အုၣ်ကီၤလၢတၢ်ကဲဘျးလၢတၢ်တီၢ်ကျဲၤအဂီၢ် မ့တမ့ၢ် ကဘၣ်ဟ့ၣ်စုၣ်နီၣ်ဂံၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲး လၢဒုးလီၤဆီအဝဲသ့ၣ် လၢကစၢ်ကဖီထီၣ်အဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤနီၣ်တၢ်ဂၤအသးန့ၣ်တၢ်စိၣ်ကဖီထီၣ်တၢ်ဝဲအံၤ မၤအါထီၣ်တၢ်ကျဲၤလီၤစုၣ်သ့ၣ်လၢလီၤကဝီၤအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်အပူၤ, လဲၤကဟံးကွံၢ် တၢ်တြီၤမၤတံၢ်တံၢ်, ဒီးမၤစၢၤပုၤတၢ်တဖၣ်လၢကဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဆဲးကျိးအလီၢ်လၢလၢအဂ့ၢ်ဒိၣ်ထီၣ် ဒီးမၤအိၣ်ထီၣ်တၢ် ဒီးဒုးအိၣ်ကၢအိၣ်ဒီးအထၢၣ်န့ၣ်တၢ်ဆဲးကျိး အတၢ်ပူၤ တၢ်ဂဲၤအကျိၤကျဲၤလၢ ပုၤတၢ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ခ. ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်အိၣ်ကၢအိၣ်ဒီးအိၣ်အတၢ်/တၢ်ဆၢကတီၢ်ဖးယံၣ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤ ဖဲကီၢ်စၢၤဖိၣ်အစုၣ်ထွဲတအိၣ်လၢဘၣ်အခါတက့ၢ်.

ကီၢ်စၢၤတြီၤဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်တၢ်မၤသကိးလၢပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ် ဒီးလီၢ်ကဝီၤတၢ်ခိၣ်န့ၣ်တဖၣ်အဘၣ်စၢၤ လၢကဒုးအိၣ်ထီၣ်နီၣ်ကစၢ်တၢ်အိၣ်ကၢအိၣ်ဒီး အဒိအတၢ် လၢကျိၣ်စု တကပၤ လၢကဆဲးဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဖဲတၢ်မၤအတၢ်ဘျးဖဲ ဖဲအထၢၣ်န့ၣ်တၢ်ဆဲးကျိးကျိၣ်စုတၢ်မၤစၢၤခါဆူညါတအိၣ်လၢဘၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဃုထၢအဒိအတၢ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်ဆၢတံၢ်လၢဒီးသန့ၤထီၣ်အသး လၢပုၤဂ့ၢ်ဝီမ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်အတၢ်အိၣ်သး, ကမ့ၢ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲကျိၣ်စုအိၣ်အပတီၢ်, ဒီးလီၢ်ကဝီၤတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အတၢ်ပညိၣ် လၢဆၢကတီၢ်ဘၣ်ဒီး ဆၢကတီၢ်ဖးယံၣ်အဂီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လီၢ်ကဝီၤဃုထၢလၢ ကဟံးန့ၣ်ဒိၣ်ဖျါထျာ်မၤတၢ်အကျိၤအကျဲၤ လၢကဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဒီးဃုထီၣ်တၢ်ဆူညါ ဒီးကသ့ တဲဖျါထီၣ်ဘၣ်ဃး ဒုးကွဲးတၢ်ဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်သ့ၣ်ထီၣ် ဒီးတၢ်လဲၤလိာ်သးတဖၣ် မၤဘျးပုၤတၢ်ဝဲၤလိာ်, ဒီးလၢတၢ်ဒုးလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်တၢ်ဆါတၢ်ပုၤအကျိၤအကျဲၤတဖၣ် ဒီးတၢ်ကွၢ်တရဲးလၢဟံးဖျါထီၣ်ပုၤစူးကါတၢ်လၢအရဲဒိၣ် ဒီးပုၤတၢ်ဂၤကရူၢ်တဖၣ်, ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်အိၣ်ဝဲ မ့တမ့ၢ်ပထံၣ်န့ၣ်အီၤသ့, ဒီး/မ့တမ့ၢ် ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤ တၢ်လၢအကံၢ် အစီအိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်ကျိၤကျဲၤလၢဆဲးလဲၤအသးသ့ ဒီးတၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢလုာ်ဘၢတၢ်, တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်အသိ, ဒီးတၢ်ပြၢလိာ်သးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ကျဲၤဝဲအံၤ ကဘၣ်ဆိကမိၣ်စုၢ်ကီးတၢ်ဘျးဖဲအိၣ်ကၢအိၣ်ဒီးလၢဆၢကတီၢ်ဖးယံၣ်, ပုၤဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်အတၢ်လဲၤခီဖျိ, ဒီးသ့ၣ်ညါလီၤကျဲၤပုၤတၢ်အတၢ်ဘၣ်ဘျးတဖၣ် လၢပၣ်ဃုဒီး တၢ်မၤအသိတဖၣ်, လီၢ်ကဝီၤမ့ၢ်ကျိၤကျဲၤလၢဆဲးလဲၤအသးသ့, ပုၤတၢ်တဖၣ်မၤစၢၤတၢ်န့ၣ်ဘျး, ဒီးတၢ်မၤအါထီၣ်တၢ်ခိၣ်တၢ်သ့, ဒီးတၢ်အဂၤ.

ဂ. တၢ်ဒုးဆူၣ်ထီၣ်လီၢ်ကဝီၤတၢ်မၤသကိးဒီးတၢ်ဖိတၢ်လံၤအတၢ်ရီၣ်ဖိၣ်သး

ဖဲပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်အိၣ်အလီၢ်, လီၢ်ကဝီၤပဒိၣ်ခါစး, ပုၤလၢတၢ်ဃုအနီၣ်ကစၢ်အတၢ်ဘၣ်ဘျး, ဒီးပုၤတၢ်အတၢ်ကရၢကရိတအိၣ် လၢကဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ် အထၢၣ်န့ၣ် တၢ်ဆဲးကျိးတၢ်ဂ့ၢ်တြီၤဒီးအဘျးအလဲတဖၣ်ဘၣ်, ကီၢ်စၢၤတြီၤဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါစုၣ်ထွဲအတၢ်မၤစၢၤလၢအဂၤလၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤစၢၤလၢအဆၢတတံၢ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ. လီၢ်ကဝီၤတဖၣ်တြီၤဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါအါထီၣ်တၢ်သ့ဖဲသ့မၤ ဒီးစုၣ်ထွဲအါထီၣ် ဒီးကျဲၤဘၢန့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်စုၣ်လၢပုၤပုၤလၢကစူးကါ မ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်အနီၣ်ထီၣ်လၢ ကမ့ၢ်တၢ်အိၣ်ယၢၤလၢမၤဘၣ်လိာ်ဃုတၢ်အဂ့ၢ်ကတၢၢ် လၢကဟံးလီၤလီၢ်ကဝီၤတဖၣ် လၢတၢ်မၤအါထီၣ်အထၢၣ်န့ၣ်တၢ်ဆဲးကျိး ဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်, ဟံးစိၣ်တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ် အထၢၣ်န့ၣ်တၢ်ဆဲးကျိးအတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်လၢလီၢ်ကဝီၤပုၤ ခီဖျါပုၤဂဲၤဒဲၤလဲၤလၢဆိၣ်ထွဲပုၤမၤစၢၤပုၤဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်လၢလီၢ်ကဝီၤပုၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤဘၣ်လိာ် တၢ်အကျိၤကျဲၤကပၣ်ဃုဒီး ပုၤတၢ်တဖၣ်စုၣ်လိာ်ခိၣ်ခိၣ်အတၢ်ဟံးဖိၣ်ထီၣ်သး ဒီးပုၤကတီၢ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ လၢကဆိၣ်ထွဲတၢ်မၤလဲၤထီၣ်ဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်လီၤဆီန့ၣ် ဒီးသန့ၤထီၣ်အသးလၢလိာ်မံၤပနီၣ်အတၢ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ်က့ၤအဖီခိၣ်သ့စုၢ်ကီး ဒီး FCC တၢ်မၤကျိၢ်တၢ်ချုယုာ် လၢကဟ့ၣ်ထီၣ်အထၢၣ်န့ၣ်အက့ၤအခီအဂၤ လၢဘၣ်ထွဲလိာ်အသးဒီးကွဲးလုၤလိာ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်, ခိၣ်ဖျါထျာ်အတၢ်ချုယုာ်, ပုၤစူးကါတၢ်အတၢ်လၢကဘျးလၢစုၤ, တၢ်စူးကါတၢ်အကျိၤကျဲၤ, စဲးဖိကဟ့ၣ်ဒီးပုၤပုၤတၢ်ဖိ အတၢ်ဆိၣ်ထွဲ, ဒီးပုၤတၢ်အတၢ်သးဖဲ ဒီးတၢ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ်လၢလီၢ်ကဝီၤဝဲၤဒီးန့ၣ်လီၤ.

3. မၤလီၤတံၢ်တၢ်ဖျါဖျါဖျါ

က. နၢ်ပၢ်တၢ်လၢကဘျးလၢစုၤလၢကဘျးလၢစုၤ ပၣ်ဃုဒီးတၢ်သ့တၢ်စွဲလၢဆၢကတီၢ်ဖျါဖျါ, ဆၢကတီၢ်ဖျါ, ဒီးတၢ်သ့တၢ်စွဲလၢအဆၢတတံၢ်အဂီၢ်.

လၢကမၤလီၤတံၢ်အထၢၣ်န့ၣ်တၢ်ဆဲးကျိးတၢ်ဂ့ၢ်ထီၣ်ဖျါဖျါဖျါအဂီၢ် ပုၤထံဖိကီၢ်ဖိဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဘၣ်ထွဲလိာ်သး, အထၢၣ်န့ၣ်တၢ်ဆဲးကျိးအဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤလၢတၢ်ဃုကွၢ်အီၤသ့ လၢဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်အထၢၣ်န့ၣ်တၢ်ဆဲးကျိး လၢကီၢ်စၢၤဝဲၤဒီးန့ၣ်လီၤ. ကီၢ်စၢၤကဘၣ်သ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ထဲၤဂံၢ်ထဲၤဘါလၢကမၤဂ့ၢ်ထီၣ် ဒုးကွဲးတၢ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယံာ် တုၤသးထဲၤသးလၢပုၤဂဲၤအဂီၢ် -အါဒိၣ်တက့ၢ်ပုၤအလဲၤ, ပုၤသးပုၤ, ပုၤက့ၢ်ဂီၤက့ၢ်စုၣ်, ဟံၣ်ဒုၣ်လၢအဖီထီၣ်ကီၢ်, ပုၤသ့ၣ်ထီၣ်မ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်ဆဲးဆဲးဖဲ, ပုၤအိၣ်ဆိးလၢဒူသဝီ, ပုၤအိၣ်ဆိးလၢခိၣ်ဃၢန့ၣ်လၢအတီအလီၤအလီၢ်တဖၣ်¹², ဒီးပုၤလၢအ မ့တမ့ၢ် တၢ်စိၣ်စိၣ်တဲၤစိၣ်အိၣ်လၢတကြးဝဲဘၣ်ဝဲ, ပုၤလၢအရဲတဒိၣ်လၢ, မ့တမ့ၢ် ပုၤလၢ ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မံၤတၢ်ဖျါတၢ်ယံာ် မ့တမ့ၢ် တၢ်တတုၤသးထဲၤသးဘၣ်ယံာ်ယံာ်ထၢထၢတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အထၢၣ်န့ၣ်ဆဲးကျိးတၢ်မၤစၢၤအတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ် ပုၤဟ့ၣ်ထီၣ် တၢ်ဟံးဖျါထီၣ်လၢကမ့ၢ်အမံၤညါ ဘၣ်ဃးအတၢ်ဘျးဖဲလၢတၢ်ပတၢ်ဆုၤ, တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂဲၤအရူၢ်အသး, ဒီးတၢ်ဘိးဘၣ်ရဲလီၤ အတၢ်မၤစၢၤဆူညါတဖၣ် လၢကွဲးလုၤလိာ်ပုၤ ဒုးညါထီၣ်ပုၤစူးကါတၢ်ဖိလၢကဒုးသ့ၣ်ညါအတၢ်ဃုထၢ ဘၣ်ထွဲလၢတၢ်ပုၤတၢ် ဒီးတၢ်စူးကါတၢ်မၤစၢၤဒဲၤန့ၣ်တဖၣ်- ဒီးတၢ်န့ၣ်စီန့ၣ်ကမိၤလၢတဲဖျါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ဆူကမ့ၢ်အိၣ်အိၣ် လၢတၢ်လီၤလၢ ဒီးန့ၣ်ဘၣ်အထၢၣ်န့ၣ်အပူၤလၢပုၤစူးကါတၢ်ကကွၢ်, မ့ၢ်လၢကမၤညါထီၣ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် လၢကထီၣ်သတြီၤ-ကျး ဖဲဃုထၢဝဲ အထၢၣ်န့ၣ်ဆဲးကျိးအတၢ်မၤစၢၤ လၢပုၤဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်အအိၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. ဒုးကွဲးတၢ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယံာ်တုၤသးထဲၤသး အတၢ်ဘၣ်ထွဲတဖၣ် ကြးပၣ်ဃုဒီးတၢ်ဒီးတၢ်သးစၢၤဆၢလၢတၢ်ခွဲးတၢ်ယံာ် အတၢ်တီၢ်ကျဲၤ တၢ်လၢကဘျးလၢစုၤ လၢလဲၤအသး ကဘၢကဘၢန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်လိာ်ဘၣ်စုၣ်သတူၢ်ကလၢအဖၢမ့ၢ်, တၢ်တီၢ်ကျဲၤလၢအတၢ်ဆဲးကျိးတတုၤလၢ ပုၤပုၤတၢ်ဖိအအိၣ်အါဘျီလၢန့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် လီၤဘၣ်ယိၣ်လၢပုၤကွဲးဖိ လၢကအိၣ်တၢ်လၢတၢ်လီၤခဲ လၢလိာ်ဘၣ်တၢ်မၤလီၤလၢအစီၤစုၤအတၢ်ခွဲးတၢ်ယံာ်တဖၣ်, မိၢ်ပၢ်လၢလိာ်ဘၣ်တၢ်မၤအတၢ်ခွဲးတၢ်ယံာ်လၢစီၤစုၤယံၤတဖၣ်, ဒီးပုၤသးပုၤအိၣ်ဆိး လၢလိာ်ဘၣ်တၢ်ကဟ့ၣ်ယံာ်အခွဲးအယံာ်လၢစီၤစုၤယံၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်နၢ်ပၢ်အဂၢၢ်အကျိၤဘၣ်ဃး တၢ်ခွဲးတၢ်ယံာ်အတၢ်လၢကဘျးလၢစုၤန့ၣ် တၢ်တီၢ်ကျဲၤလၢ တၢ်ဆုၤန့ၣ်အီၤကဘၣ်တၢ်ကွၢ်ဆိကမိၣ်အီၤဖဲတၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤ တၢ်ဆုၤန့ၣ်လၢပုၤထံဖိကီၢ်ဖိဆိၣ်ထွဲအီၤအခါန့ၣ်လီၤ.

ခ. ဒုးန့ၣ်ဖျါဒီးဆဲးကျိးတၢ်ရဲၣ်စုၣ် လၢအပတီၢ်လၢကြးဒီးအလုၢ်အပူၤ.

ကီၢ်စၢၤစူးကါတၢ်ဂ့ၢ်ထီၣ်ဒီး တၢ်ဃုသ့ၣ်ညါလၢအိၣ်ဒီးအဂ့ၢ်အကျိၤသ့လၢ FCC န့ၣ်လိာ်လၢ ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကြးဒီးအလုၢ်အပူၤလၢဟံၣ်ဖိဃီဖိ ဒီးပုၤနီၣ်တၢ်ဂၤအဂီၢ် ခီဖျါကျိၣ်စု တၢ်ဟံးန့ၣ် ဒီးပုၤတၢ်တဖၣ်လၢလီၤဆီလိာ်သးတဖၣ်အယိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးသန့ၤထီၣ်သးလၢကီၢ်စၢၤဖျါအပတီၢ်လၢကြးဒီးအလုၢ်အပူၤအဖီခိၣ်, ဒိသးပုၤလၢဒုးသ့ၣ်ညါတၢ်ဒီးသန့ၤ ဒီး ACP တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်, ကဘၣ်မၤစၢၤလၢမၤလီၤတံၢ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်န့ၣ် တၢ်နၢ်ပၢ်အီၤညါဒီးအတီအလီၤ, မၤစုၤလီၤတၢ်လိာ်တၢ်ဂ့ၢ်ဒီးတၢ်မၤတရီၤတပါအဂီၢ်, ဒီးမၤဘျီကျဲၤ ပုၤပုၤတၢ်ဖိအတၢ်သးကဒဲၤဒါလၢကဲထီၣ်သးသ့န့ၣ်လီၤ. ကီၢ်စၢၤပၢ်ဖျါထီၣ် တၢ်ကြးဒီးအလုၢ်အပူၤ အိၣ်ဒီးတၢ်စိၣ်ကမိၤလၢကဒုးပၣ်ဃုဒီး တၢ်န့ၣ်ဘၣ်ဒီးတၢ်ဆိကတီၢ်ကွံၢ် ဒုးကွဲးတၢ်အတၢ်ဖိတၢ်လဲၤန့ၣ်လီၤ.

12 Pennsylvania တၢ်ဒီးသဒုးဆၢၣ်ခိၣ်ဃၢၤဝဲၤကျိၤ ဟံးဖျါထီၣ် "န့ၣ်ဆၢၣ်ခိၣ်ဃၢၤ တၢ်တီၢ်တြီၤလီၢ်ကဝီၤတဖၣ်" ဖဲန့ၣ်ဆၢၣ်ခိၣ်ဃၢၤ တၢ်တီၢ်တြီၤ ကမ့ၢ် တၢ်ဟံးဖျါမၤသကိးသန့ၤအပူၤ ဒ်အမ့ၢ် "တၢ်ထီၣ်ပုၤကညါအဂ့ၢ်အကျိၤ လၢအအိၣ်ဖဲ ကီၢ်စၢၤဖျါ တၢ်ဃးတၢ်စုၤအကျိၤအဖီလီၤ 2၀ မျးကယၤ ဒီး/မ့တမ့ၢ် ပုၤကရူၢ်ဖိလၢ တၢ်ဟံးပနီၣ်ဃၢ်အီၤဒ်အမ့ၢ် တမ့ၢ်ပုၤဝါဖဲဖဲ 3၀ မျးကယၤ" ဒီးသန့ၤထီၣ်သးလၢ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ ကီၢ်စၢၤအမဲၤက့ၤ တၢ်ထီၣ်ဖိကီၢ်ဖိနီၣ်ဂံၢ် ပဒိၣ်ကရၢ ဒီးကီၢ်စၢၤဖျါတၢ်န့ၣ်ကျဲၤ လၢတၢ်ဃးတၢ်စုၤအဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.



တၢ်သ့စူးကါဒူးကွဲးတၢ် ခိးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်အတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ

တၢ်မၤသကိးပျဲပျဲဒီးဂ့ၤဂ့ၤလၢဆိတလဲပုၤတၢ်အတၢ်ဒီးသ့စူးထီၣ်အသးလၢ တၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်, တၢ်ကြးဒီးအလုၢ်အပူၤ, ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. Pennsylvania အိၣ်ဒီးဒုၤသဝီအဟီၣ်ကဝီၤအါတီၤလၢတအိၣ်ဒီး အ့ထၢၣ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိးအမၤတၢ်ချ့ဘၣ်. တကတီၢ်ဃီ, တၢ်လီၤအိၣ်အါတီၤလၢထံဖိကီၢ်ဖိအိၣ်ဆဲးဝဲဖဲအၣ်ထၢၣ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိးန့ၢ်ညီကဒၣ်, ဘၣ်ဆၣ်ပုၤနီၢ်တဂၤ ဒီးဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ်ပူၤလီၤတဲစိ, ခိၣ်ဖျူထၢၣ်, ဒီးတၢ်ပိးတၢ်လီၤလၢလိၣ်ဘၣ်စူးကါဝဲဃုာ်ဒီးအ့ထၢၣ်နဲးတၢ်န့ၢ်ဘၣ်. ဖဲတၢ်ပုၤမ့ၢ်န့ၢ် မ့ၢ်တၢ်တပတီၢ်အဖၤမ့ၢ်, ပုၤသ့တဖၣ် ကဘၣ်သ့ၣ်ညါ လၢကဘၣ်စူးကါစဲးဖိကဟၣ်ပူၤပူၤဖျဲးဒီးဘၣ်ဘၣ်ဘၢဘၢဒဲလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်ဒူးကွဲးတၢ်န့ၣ် ဘၣ်တၢ်တဲဖျူထီၣ်အိၣ်ဒီးအမ့ၢ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢကစူးကါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ဒီးဖဲဖိကဟၣ်ပီညါအတၢ်ဆဲးကျိးလၢကဃုထံၣ်, သမံထံ, ဒူးအိၣ်ထီၣ်, ဒီးဆဲးကျိးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ, လၢတၢ်ဃုထီၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်ဒူးကွဲးဖိကဟၣ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်ခဲမံၤလီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ထဲးဂံၢ်ထဲးဘါလၢ ကဒူးအိၣ်ထီၣ် အ့ထၢၣ်နဲး အတၢ်ဆဲးကျိးအဂီၢ် ဂံၢ်ခိၣ်ထဲးတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ကြးဆဲးကျိးလီၤသး ဒီးတၢ်ထဲးဂံၢ်ထဲးဘါလၢကဒူးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်လီၤဟီၤလၢ တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်ဒူးကွဲးတၢ် ခိးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢကဒူးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်တၢ်တၢ်ဃုာ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်ဒူးကွဲးတၢ် ခိးစဲးဖိကဟၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤအဂီၢ်, ပုၤထံဖိကီၢ်ဖိဘၣ်-

1. ဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်သိၣ်လိအဃိပုၤကိးဂၤဒဲးကအိၣ်ဒီးတၢ်သိၣ်လိအဂီၢ်ခိၣ်ထဲးဘၣ်ဃးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်ဒူးကွဲးတၢ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

က. ဟံၣ်ဖျူထီၣ်ဒီးဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤပုၤတၢ်တၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်ဒူးကွဲးတၢ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တၢ်သိၣ်လိ စ့ၤကတၢ်တဖၣ်တက့ၢ်.

ဒူးကွဲးတၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ထံသိးတၢ်သိးသဲး 2021 န့ၣ် ဘၣ်တၢ်ဒူးအိၣ်ထီၣ်အီၤခိၣ်ဖျူတၢ်ဘျူလီၤစ့ၤအဂီၢ်ခိၣ်ထဲးတၢ်သ့ၣ်ထီၣ် ဒီးတၢ်ဖဲးတၢ်မၤသဲးစး ဃုာ်ဒီးအတၢ်မုၢ်လၢ ကွၢ်စိလၢ ကမၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်ဆုၢ်န့ၣ်လၢအိၣ်ပညီအိၣ် ဒီးစူးကါအ့ထၢၣ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိးအတၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တဖၣ် လၢ"ပုၤနီၢ်ဂံၢ်လၢဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်," ပုၤဃုာ်ဒီးဟံၣ်ဒုၣ် လၢအတၢ်ဟံၣ်စ့ၤ, ပုၤသးပုၤ, ပုၤအိၣ်လၢဃီပူၤ, ပုၤကွၢ်ဂီၤကွဲးကွဲး, ပုၤကလုာ်ဒီးကလုာ်ဒုၣ်လၢအဆဲး, ဒီးအဂၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်ထၢဖျိၣ်ကဘၣ်တၢ်စူးကါအီၤလၢ ကဟံၣ်ဖျူထီၣ်တၢ်ဆဲးကျိးခဲအဲၤ လၢထံၣ်ဘၣ်တၢ်လီၤဟီၤဖဲဒီးဒူးကွဲးတၢ်တၢ်မၤသကိးအပူၤ ဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် လၢတၢ်စူးကါဒူးကွဲးတၢ် အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်သိၣ်လိအတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ် လၢပုၤတၢ်တဖၣ်န့ၣ်အပူၤ လၢကမၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်တီၤတၢ်လီၤဒီးတၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲအ့ထၢၣ်နဲးဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤ တၢ်ထဲးဂံၢ် ထဲးဘါဟံၣ်ဖျူထီၣ်ဟီၣ်ခိၣ်အလီၢ်အကျဲလၢတအိၣ်ဒီးအ့ထၢၣ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိးဘၣ်သ့အဖၤမ့ၢ်, ဒူးကွဲးတၢ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တၢ်သိၣ်လိအတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ် ကလိၣ်ဘၣ်လၢ တၢ်ဟံၣ်ဖျူထီၣ်အီၤ ဒဲးအ့ထၢၣ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်စးထီၣ်မၤအီၤန့ၣ်လီၤ.

ထံကီၢ်ပဒိၣ်ကရၢအပုၤမၤတၢ်ဖိတၢ်ဒူးအိၣ်ထီၣ်တၢ်အသိတၢ်ဘျူစဲန့ၣ် ခဲအဲၤမၤသကိးဃုာ်တၢ်ဒီး Pennsylvania လၢကဒူးအိၣ်ထီၣ် တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်ဒူးကွဲးတၢ်အိၣ်ပညီ လၢကီၢ်စဲးဝဲး, ဟံၣ်ဖျူထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ထၢဖျိၣ်အသိလီၤဆီလၢဒူးကွဲးတၢ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တၢ်လီၤဟီၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ရၢလီၤဒူးကွဲးတၢ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တၢ်သိၣ်လိ အဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤ အသိတဖၣ် ကဘၣ်တၢ်စူးကါအီၤ လၢကဒူးန့ၣ်ဖျူထီၣ်လီၤကဝီၤတဖၣ်လၢ လိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤဒိၣ်ကတၢ် လၢကဒူးန့ၢ်ဘၣ်ဒူးကွဲးတၢ်အတၢ်ပုၤဃုာ်လၢပုၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤန့ၣ်စဲန့ၣ်ကမီၤကဘၣ်မၤကွၢ်ဒူးကွဲးတၢ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တၢ်သိးထဲးသိးအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲတဖၣ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ်အီၤ တုၤလၢပုၤဘျူဃုာ်စဲလၢ လီၤကဝီၤအတၢ်ဟံၣ်ပုၤနီၢ် ဒီးဒူးန့ၣ်ဖျူထီၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ကမၤကတၢ်စၢၤပုၤထံကီၢ်ပလီၤအကစၢ်သးဒုၣ်ဝဲအဒူးကွဲးတၢ်အတၢ်သ့တၢ်စ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

ခ. တၢ်လီၤဆီလိၤသးလၢခိၣ်ဖျူထၢၣ်အိၣ်တဖၣ် ဒီးလိတဲစိစိၣ်စ့တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်အဘၣ်စၢၤ.

ဒူးကွဲးတၢ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တၢ်သိးထဲးသိး ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢ ဒူးန့ၣ်ဒူးကွဲးတၢ်ဟီၣ်ခိၣ်မံၤဖဲးခိၣ်ကွၢ်ဂီၤအလီၢ်အိၣ်သပုၤတၢ်န့ၣ် ကဘၣ်ပုၤဃုာ်လၢဖဲဖိကဟၣ်ပီညါ ဒီးဖဲဖိကဟၣ်ဖဲးမၤတၢ်အကျိၤကွၢ်အါမံၤအကျိၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲခိၣ်ဃၢၤန့ၣ်လၢကွၢ်တၢ်ကွၢ်သ့ ဒီးတၢ်ဖဲးတၢ်မၤအတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ် အါဒဲးတက့ၢ်ဃုထီၣ်ဝဲ တၢ်သ့ တၢ်ဘၣ်လၢဘၣ်သ့ၣ်ညါခိၣ်ဖျူထၢၣ်အဖၤမ့ၢ်, စဲးဖိကဟၣ်တၢ်ပိးတၢ်လီၤလၢအဘျူးအိၣ်ဒိၣ်ကတၢ်တဖၣ် မ့ၢ်ဝဲလိတဲစိ မ့ၢ်မ့ၢ် ထဲးဘလဲး လၢအလိၣ်ဘၣ် တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် လီၤဆီလိၤအသး လၢတၢ်ဟံၣ်လီၤအီၤလၢကစူးကါအီၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်န့ၢ်ပၢၢ် ဒီးတၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်တၢ်တၢ် လၢဘၣ်ထွဲလိၤသးဒီး စဲးဖိကဟၣ်ပီညါ ခဲကလုာ်လိၤ (ဒီးကလုာ်ဖဲဖိကဟၣ်ပီညါဆူညါတမံၤဂ့ၤ) န့ၣ် လီၤဘၣ်ယိၣ်လၢကသ့ၣ်ထီၣ် တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ် ဒူးကွဲးတၢ်အတၢ်မၤတကျိၣ် လၢထံဖိကစၢ်ကီၢ်အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ.

ဂ. မၤလီၤတံၢ်လၢတၢ်ဖိတၢ်လံၤတဖၣ် န့ၢ်ပၢၢ်ဘၣ်အီၤညီဒီးစူးကါအီၤသ့လၢပုၤကိးဂၤဒဲးအဂီၢ်တက့ၢ်.

တၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်အကါဒိၣ်, မ့ၢ်တၢ်အက့ၢ်အဂီၢ်လၢအလီၢ်အိၣ်သပုၤတၢ်တၢ်မံၤ လၢကမၤလဲၣ်ထီၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်ဒူးကွဲးတၢ် ဒီးတၢ်လိၣ်ဘၣ် လၢပုၤစူးကါ တၢ်ဖိလီၤဆီ ကဘၣ်ဆိကမိၣ်ဝဲခဲလၢန့ၣ်လီၤ.တၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်အတၢ်ဆိကမိၣ်န့ၣ် ကဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ပုၤနီၢ်အီၤဘၣ်ဆၣ်တပုၤဃုာ်ဒီး တၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်ကျိၣ်, ဖဲၣ်ချ့အဂီၢ်စၢ်, ဒီးပုၤနီၢ်ဂံၢ်လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဒိတဒါအတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ် ဒဲးသိးပုၤသးပုၤ ဒီးပုၤကွၢ်ဂီၤကွဲးကွဲး လၢကန့ၢ်ပၢၢ်လၢကဘၣ်စူးကါစဲးဖိကဟၣ်ပီညါဒဲလဲၣ် ဒီးဒီးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်မၤစၢၤဒီး မၤအသးထံကီၢ် ဒီး အတၢ်ဃုထီၣ်တဖၣ်အသိး လၢကမၤလီၤတံၢ်ပုၤစူးကါတၢ်ဖိကအိၣ်ထီၣ်, ဖျိဖျိဖျိဖျိ, ဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်န့ၢ်ပၢၢ်ဘၣ်ညီအတၢ်လဲၤခိၣ်ဖျူ တဘျီဃီန့ၣ်လီၤ.

2. ဒူးအိၣ်ထီၣ် ဒူးကွဲးတၢ် တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် တၢ်တီၢ်ကျဲၤ.

က. မၤဘၣ်ထွဲဃုာ် ဒူးကွဲးတၢ် တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် အတၢ်ထဲးဂံၢ်ထဲးဘါ ဃုာ်ဒီး တၢ်မၤလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် အ့ထၢၣ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိး အတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ်.

လၢတၢ်ကဘျီဆဲး ဒူးကွဲးထၢၣ် တၢ်နီၤဖဲးဟံး တုၤလီၤတီၤလီၤ ဒီးဂ့ၤဂ့ၤဘၣ်ဘၣ်အဂီၢ်, တၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ် စဲးဖိကဟၣ်ပီညါ အက့ၢ်အဂီၢ်အါမံၤအဲၤ တၢ်ကဘၣ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံးအီၤ လၢအမ့ၢ် - အ့ထၢၣ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိး တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ်, ပိးလီၤ, တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် အတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ, ဒီးဒူးကွဲးတၢ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ် ဒီးအ့ထၢၣ်နဲးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ အတၢ်သိၣ်လိန့ၣ်လီၤ. ပုၤမ့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ညါစူးကါ စဲးဖိကဟၣ်ပီညါလၢအပူၤဖျဲးဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်, လၢတၢ်ဟံးန့ၢ်မုၢ်ဒါ ဒီးပုၤဒီးတၢ်န့ၢ်လီၤသးဘၣ်ဒီး, တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ် သ့ၣ်တဖၣ်အဲၤ အိၣ်ပညီကအိၣ်ထဲတဆဲးတက့ၢ်လီၤ. ဒ်ကီၢ်စဲးဟဲစိန့ၣ်ဝဲ အ့ထၢၣ်နဲးတၢ်ဆဲးကျိး ဆူလီၤကဝီၤအသိးအသိးန့ၣ်, တၢ်ဒူးသ့ၣ်ညါလီၤ အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ ဒီးတၢ်ပလီၤပဒိၣ်အကျိၤအကျဲ လၢတၢ်တီၤစၢၤမၤစၢၤအဂီၢ် ဖဲလီၤကဝီၤသ့ၣ်တဖၣ်အပူၤအဲၤ တၢ်ကဘၣ်ဒူးပုၤဃုာ်အီၤ ဒဲးသိးကမၤလီၤတံၢ် တၢ်ဒီးန့ၢ် ဒူးကွဲးတၢ် တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် အတၢ်အိၣ်ယၢၤတဖၣ် ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်တဖၣ် ဒီးတၢ်ဘျူစဲပုၤသ့ၣ်တဖၣ် ဆူတၢ်အိၣ်ယၢၤလီၤကဝီၤသ့ၣ်တဖၣ်အဲၤန့ၣ်လီၤ.

ခ. ဒူးအိၣ်ထီၣ် တၢ်ထီၣ်ကွၢ်ဒူးကွၢ် တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ ဒီးတၢ်ထၢၣ်ဖျိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ လၢအကဲထီၣ်သးတပယုာ်ဃီ.

တၢ်ဟံၣ်ပုၤနီၢ်ဃာ် တၢ်ထီၣ်ကွၢ်ဒူးကွၢ်တပယုာ်ဃီ, တၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲ တုၤလီၤတီၤလီၤ အတၢ်မၤရဲၣ်ကျဲၤခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ဒီးတၢ်မၤဘၣ်လိၤဖဲးဒု တၢ်ထၢၣ်ဖျိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ အကျိၤအကျဲတဖၣ် လၢခၢၣ်စးကရၢတဖၣ်အကျိၤ ဒီးဃုာ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်ဖျူထီၣ်မၤသကိးတၢ်ဒီး လီၤကဝီၤကရၢသ့ၣ်တဖၣ်အဲၤ ကဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤအါထီၣ် တၢ်ဟံၣ်ပုၤနီၢ် တၢ်လိၣ်ဘၣ်

တဖန် ယုဒဒီး တာ်ထီၣ်ကွၢ်ဒုးကွၢ်အတာ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် ဆူဒုးကွဲးတၢ်အတာ်သုတၢ်ဘၣ် တၢ်ပညိၣ်ဖိတၢ် လၢကီၢ်စဲၣ်အဂီၢ်လီၤ. ဒ်တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် အတာ်ထီၣ်တၢ်ဒုး ဒီးတၢ်န့ၣ်ကျဲၣ်ဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤ လၢတၢ်မၤလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် ဒုးကွဲးတၢ်အတာ်သုတၢ်ဘၣ် အတာ်တၢ်ကျဲၣ် အိၣ်ဝဲအသိးန့ၣ်, ကီၢ်စဲၣ်အံၤ ကြၢးဟံၣ်သုၣ်ဟံၣ်သးလၢ ကစူးကါ ကီၢ်စဲၣ် ဒီးကွဲးတၢ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ထဲၣ်သိးတုၤသိး တၢ်ဟးအမးခးက့ၢ်¹³ လၢအဒုးန့ၣ်ဖျါ ကီၢ်စဲၣ်အတာ်ဘၣ်ဆူ ဒီးကွဲးတၢ်အတာ်သုတၢ်ဘၣ်အပတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဂ. ဒုးပုၣ်ဃုာ် တၢ်မၤလီၢ်တဖၣ်, လီၢ်ကဝီၤပုၤမၤတၢ်ဖိ ကမံးတံၢ်မိၢ်ပုၤတဖၣ် ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ ကရၢတဖၣ်ဆူညါ ဒ်သိးကနုၢ်ပၢၢ် မူဒါလၢအဟဲအိၣ်ထီၣ်တဖၣ် ဒီးတၢ်စူးကါ စဲးဖိကဟ့ၣ်ပီညါ လၢတၢ်မၤလီၢ်ပုၤ.

ဒ်ပုၤတၢ်ဂၤစ့ၣ်စ့ၣ် ဒီးန့ၣ်ဂံၢ်ခိၣ်ထံး ဒုးကွဲးတၢ်အတာ်သုတၢ်ဘၣ် အတာ်သိၣ်လိအသိးန့ၣ်, တၢ်ဒီးန့ၣ် စဲးဖိကဟ့ၣ်ပီညါ ဒ်သိးအ့ၤတဖၣ် တၢ်စူးကါအီၤလၢ တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ တၢ်သုတၢ်ဘၣ် အတာ်သိၣ်လိသ့ဝဲ လၢကမၤအါထီၣ် ပုၤမၤတၢ်ဖိ အတာ်ဟံၣ်ဖျိမၤသကိးတၢ် ဒီးတၢ်ပြုၤလိာ်သးန့ၣ်လီၤ. ဒ်စဲးဖိကဟ့ၣ်ပီညါအံၤ ဟဲဒိၣ်ထီၣ်အါထီၣ်ဝဲအသိးန့ၣ်, တၢ်အိၣ်ဒီး အကျိၤအကျဲၣ်တပယုာ်ဃီ လၢကမၤအါထီၣ် တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢၢ် တၢ်သုတၢ်ဘၣ် အသိး ဒီးလၢအဆိတလဲသး အတာ်လိၣ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ မ့ၢ်တၢ်လိၣ်ဘၣ်နီၢ်နီၢ် ဒ်သိးကမၤလီၢ်တၢ်လၢ တၢ်သိၣ်လိတဖၣ် ဒီးတၢ်သုတၢ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ကချူးဆၢချူးကတီၢ်အဂီၢ်လီၤ. တၢ်ဒုးပုၣ်ဃုာ်အါထီၣ် တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တပယုာ်ဃီန့ၣ် ကရဲၣ်ကျဲၣ် တၢ်မၤအကျိၤအကျဲၣ်ဆူညါ ဒီးတုၤလီၤတီၤလီၤ လၢတၢ်ကပၤဃာ် ဒုးကွဲးတၢ် တၢ်သုတၢ်ဘၣ် အတာ်လီၤဖျဲၣ်လီၤဟံၣ် သုတအါထီၣ်အဂီၢ်လီၤ.

3. ဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်သုတၢ်ဘၣ် အတာ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ ဘျးစဲ.

က. ဟံၣ်ပနီၣ် ဒီးဒုးပုၣ်ဃုာ် တၢ်ဒီးသန့ၤထီၣ်ကရၢတဖၣ် ဒ်သိးကဟ့ၣ်လီၤ ဂံၢ်ခိၣ်ထံးဒုးကွဲးတၢ် တၢ်သုတၢ်ဘၣ်အတာ်သိၣ်လိတဖၣ် မ့တမ့ၢ် ဘျးစဲဃုာ်ပုၤတဖၣ် လၢတၢ်သိၣ်လိအတာ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ်အဂီၢ်.

ဒ်သိးတၢ်ကလဲၤတုၤဃီဆူ ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်အအိၣ် လၢအနီၣ်ကစၢ်တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလီၢ်မ့ၢ်ဂုၤ, တၢ်အိၣ်ကတံၢ်ကတီၤသးလၢ ကပုၣ်ဃုာ်မၤသကိးတၢ် ဃုာ်ဒီးစဲးဖိကဟ့ၣ်ပီညါ အသိး မ့ၢ်ဂုၤန့ၣ်, လီၢ်ကဝီၤတၢ်ကရၢကရိတဖၣ် ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်လဲၤ တၢ်ရုၤလိာ်မ့ၢ်လိၣ်တဖၣ် ဒီးဘၣ်တၢ်ရုၤလိာ်မ့ၢ်အီၤဖဲ ပုၤတၢ်တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် ဒီးတၢ်အိၣ်မ့ၢ်အိၣ်ခုၣ် လၢအကါဒိၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. လံာ်ရဲဒီးတဖၣ်အံၤ ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲလၢ ကမ့ၢ်တၢ်ဒီးသန့ၤကရၢတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤတၢ်တၢ်ဖၣ် ပုၤတၢ်တၢ်ခိၣ်လုၣ်ကူၢ်တဖၣ်, တၢ်ဘူၣ် တၢ်ဘါကရၢတဖၣ်, ဒီးကရၢလၢတဖၣ်န့ၣ်တၢ်အဘျူးတဖၣ်အံၤ မ့ၢ်တၢ်ဒီးသန့ၤကရၢအိၣ်ဆူညါတဖၣ် လၢအိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ယၢၤ ဒီးတၢ်ဘၣ်ထွဲဒီး ဒုးကွဲးတၢ်အတာ်သုတၢ်ဘၣ် ပတီၢ်ထီၣ် လၢအတုၤလီၤတီၤလီၤန့ၣ်လီၤ.

ခ. ဒုးအိၣ်ထီၣ် ဒုးကွဲးတၢ်အတာ်သုတၢ်ဘၣ် တၢ်အိၣ်ယၢၤဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤ လၢလၢပုၤပုၤ.

ဒုးကွဲးတၢ်အတာ်သုတၢ်ဘၣ် တၢ်အိၣ်ယၢၤဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤ လၢလၢပုၤပုၤအံၤ ကြၢးလၢတၢ်ဃုာ်ထံၣ်န့ၣ်အီၤသ့ ခိဖျါလီၢ်ကဝီၤ ဒီးတၢ်ကြၢးထၢန့ၣ်အါထီၣ်အီၤဖဲ ကီၢ်စဲၣ်ဒိဘၣ် ဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤ လၢအဟံၣ်ဖျါထီၣ် ဟံၣ်ဒုၣ်ဃီဒုၣ်ဃီလၢ တၢ်ကွၢ်ကဟံၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ. ဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤအံၤ ကဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ ကီၢ်စဲၣ်အပူၤပုၣ်ဃုာ်မၤသကိးတၢ်ဖိတဖၣ် ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်အိၣ်ယၢၤလၢ တၢ်ဒီးန့ၣ်အီၤသ့ ဖဲလီၢ်ကဝီၤပုၤ ဒီးဟ့ၣ်ပျဲကီၢ်စဲၣ်လၢ ကဘျူးလီၤကျိၣ်စ့ ဖဲတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၣ်လၢ အဟ့ၣ်လီၤဒုးကွဲးတၢ် တၢ်သုတၢ်ဘၣ် အတာ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤလၢအသိး ဒီးလၢအအိၣ်ဟံၣ်ခဲခါလၢန့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ယၢၤဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤအံၤ ကဟံၣ်ဖျါထီၣ်စ့ၣ်ကီးတၢ်လီၢ်လၢတအိၣ်ဒီး ဒုးကွဲးတၢ်အတာ်သုတၢ်ဘၣ် အတာ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတဖၣ် ဒီးဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ လီၢ်ကဝီၤလၢ ကီၢ်စဲၣ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်အါထီၣ် တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ, ပုၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ.

ဂ. မၤအါထီၣ် တၢ်သုတၢ်ဘၣ် အတာ်တိစၢၤမၤစၢၤ ဒီးတၢ်သိၣ်လိ လၢပုၤတၢ်ဂၤစ့ၣ်စ့ၣ်အဂီၢ် ပုၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်လိၣ်ဘၣ်လၢ တၢ်ကဒီးန့ၣ်အီၤအဂီၢ်.

ဃုာ်ဒီးဂံၢ်ခိၣ်ထံးဒုးကွဲးတၢ် တၢ်သုတၢ်ဘၣ်လၢ ပုၤတၢ်ဂၤစ့ၣ်စ့ၣ် ကဒီးန့ၣ်ဘၣ်အီၤ အဖိခိၣ်န့ၣ်, တၢ်ဟ့ၣ်အါထီၣ် တၢ်သိၣ်လိ လၢကတုၤထီၣ်ဘးဆူ ပုၤတၢ်ဂၤစ့ၣ်စ့ၣ် အတာ်လိၣ်ဘၣ် အဂီၢ်အံၤ မ့ၢ်တၢ်အကါဒိၣ် လၢကမၤစ့ၣ်လီၤ တၢ်ကၢၣ်တၢ်ကျဲၣ် (ဖဲတၢ်သိၣ်လိတဖၣ် မ့ၢ်ညီတလၢအခါ) မ့တမ့ၢ် တၢ်သးဘၣ်တံၢ်တံၢ် (ဖဲတၢ်သိၣ်လိတဖၣ် မ့ၢ်ကီတလၢ အခါ) န့ၣ်လီၤ. လၢန့ၣ်အမဲၣ်ညါ, တၢ်ဟ့ၣ်အါထီၣ်တၢ်သိၣ်လိအံၤ မၤလီၤတံၢ်ဝဲ တၢ်ပုၣ်ဃုာ်အါအါဂီၢ်ဂီၢ် ဒီးမၤစၢၤဆိၣ်ထွဲ ပုၤက့ၣ်ကွဲၣ်တဖၣ် လၢအအိၣ်ဒီး တၢ်လိၣ်ဘၣ်လၢ တၢ်ကဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်သုတၢ်ဘၣ်အံၤမဲၣ်အဂီၢ် သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ဃ. ဒုးအိၣ်ထီၣ် ဒုးကွဲးတၢ်ပုၤန့ၣ်တၢ်အပုၤတၢ်ဒ်သိးကမၤစၢၤဘျးစဲပုၤတဖၣ်ဃုာ်ဒီး ဒုးကွဲးတၢ်အတာ်သုတၢ်ဘၣ်တဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် တၢ်သုတၢ်ဘၣ်ခိၣ်သ့ လၢဒုးကွဲးတၢ် အတာ်နီၤဖးဟံၣ်ဖးအဂီၢ်.

ဒုးကွဲးတၢ်ပုၤန့ၣ်တၢ်တဖၣ်အံၤ မ့ၢ်ပုၤန့ၣ်တၢ်လၢ အမၤစၢၤပုၤတၢ်ဝဲတဖၣ် လၢတၢ်ကဟံးန့ၣ်စူးကါ အ့ထၢၣ်န့ၣ်တၢ်ဆဲးကျိးအဂီၢ် ဒီးတၢ်စူးကါ တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒုးပီးလိတဖၣ် အဂီၢ်လီၤ. လၢတၢ်ဟံၣ်ဖျိမၤသကိးတၢ်ဒီး တၢ်ဒီးသန့ၤကရၢတဖၣ်အဖိခိၣ်န့ၣ်, ဒုးကွဲးတၢ်ပုၤန့ၣ်တၢ်တဖၣ် လၢကီၢ်စဲၣ်ဒိဘၣ်အပူၤအံၤ မၤစၢၤတၢ်ဒ်သိးတၢ်ဆဲးကျိးအလီၢ် လၢကသမံသမံးမၤကွၢ် ပုၤတၢ်တဖၣ် လိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤမန့ၣ်လဲၣ် ဒီးဆုၢ်ဃီၤအဝဲသ့ၣ်ဆူ တၢ်မၤစၢၤအိၣ်ဝဲအလီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤန့ၣ်တၢ်ဖိတဖၣ်အံၤ ကြၢးမၤလီၢ်တံၢ်ဝဲလၢ ဒုးကွဲးတၢ် တၢ်သုတၢ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်ကဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ်အီၤ လၢအတာ်န့ၣ်ကျဲၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ကီၢ်စဲၣ်အါဘၣ် ဒ်အမ့ၢ် Washington အံၤ တၢ်ကွၢ်အီၤ ဒ်အဒိအတံၢ်တခါ သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

င. တၢ်လုၤဟံၣ်မၤထွဲ ဒီးဆဲးကျိးဆဲးကျိး တၢ်အိၣ်ယၢၤတဖၣ် ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ အတာ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ ဒီးတၢ်စူးကါအ့ထၢၣ်န့ၣ်အကျိၤအကျဲၣ် လၢအပူၤဖျးဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်အဂီၢ်.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ အတာ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ ဒီးပုၤစူးကါတၢ်ဖိ အတာ်သိၣ်လိ ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်စူးကါအ့ထၢၣ်န့ၣ်အကျိၤအကျဲၣ် လၢအပူၤဖျးဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်အံၤ မ့ၢ်တၢ်လိၣ်ဘၣ် အကါဒိၣ်တခါ လၢတၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၢအါထီၣ် အ့ထၢၣ်န့ၣ်တၢ်ဆဲးကျိးအဂီၢ်လီၤ. ပုၤစူးကါတၢ်ဖိတဖၣ် ကဘၣ်သ့ၣ်ညါဝဲလၢ ကဘၣ်စူးကါ အ့ထၢၣ်န့ၣ်လၢအပူၤဖျးဒီး တၢ်ဘၣ်ယိၣ် ဒ်လဲၣ်, သ့ၣ်ပနီၣ်တၢ်လံၣ်တၢ်လီၤ ဒီးတၢ်ကံၢ်ကျဲးစး အိၣ်လံၣ်အိၣ်လိတဖၣ်, ဒီးသ့ၣ်ညါလၢ ကဘၣ်ခိၣ်ခိၣ်တၢ် လၢအကျိၤအကျဲၣ် အကြၢးအဘၣ်ဒ်လဲၣ် ဖဲလၢအဝဲသ့ၣ် မ့တမ့ၢ် ပုၤစူးကါတၢ်ဖိတဂၤ သဂါဘၣ် တၢ်လုၤသ့ၣ်ခါပတံၢ်တၢ်ဘၢအခါန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အတာ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ လၢတၢ်အိၣ်ယၢၤလၢ တၢ်န့ၣ်အီၤသ့တဖၣ် အအိၣ်အံၤ တၢ်ကြၢးဟံၣ်ဖျိမၤအီၤ ဒီးကတံၢ်ကတီၤဟံၣ် လၢကမၤဖိတဖၣ်အဂီၢ် ဒီးပုၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးညီသ့ၣ်တဖၣ် တၢ်ကြၢးဟံၣ်သုၣ်ဟံၣ်သးအီၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤလၢဟ့ၣ်ရုၤလီၤ အ့ထၢၣ်န့ၣ်တၢ်ဆဲးကျိးလၢအချ့ ဒီးပုၤတၢ်တဖၣ် တၢ်ဒီးသန့ၤကရၢတဖၣ် အိၣ်ဒီးမူဒါလၢ တၢ်ကဟ့ၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ ဆူပုၤစူးကါတၢ်ဖိတဖၣ်အအိၣ် ဘၣ်ဃးဒီး အ့ထၢၣ်န့ၣ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ လၢအကါဒိၣ်န့ၣ်လီၤ.

13. ကီၢ်စဲၣ်ဒုးကွဲးတၢ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ထဲၣ်သိးတုၤသိး တၢ်ဟ့ၣ်အမးခးက့ၢ် ဟံၣ်ယဲၤသန့.



ကိၢ်စၢ်အ့ထၢ်န့းတၢ်ဆဲးကျိးအတၢ်တီၢ်ကျဲၤအံၤ မ့ၢ်ဝဲ တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါလၢအဘၣ်ထွဲဒိဆၢလိာ်သး ဒီးတၢ်ကမၤသီထီၣ်အိၤဆူညါန့ၣ်လီၤ. Pennsylvania ပုၤန့ၢ်စိန့ၢ်ကမိၤလၢ တၢ်ကမၤလဲၤထီၣ်လဲၤထီ အ့ထၢ်န့းတၢ်ဆဲးကျိးအံၤ ကသမံသမိးတၢ်လိာ်ဘၣ် လၢတၢ်ကဘၣ်မၤသီထီၣ်အိၤဆူညါ ယုၢ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်ဖျိၣ်မၤသကိးတၢ်ဒီး ကိၢ်စၢ်ခိၣ်သ့, လိာ်ကဝီၤ ဒီးပဒိၣ်ကရၢ, ပုၤဟ့ၣ်ရၢလီၤအ့ထၢ်န့း ဒီးကရၢလၢတဟံးန့ၢ်တၢ်အဘျးတဖၣ် ဒီးအ့ထၢ်န့းတၢ်ဆဲးကျိးလၢအချ့. အပုၤဟ့ၣ်ယုၢ်မၤသကိးတၢ်အဂၤတဖၣ် ဒီးမၤတၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤ လၢအဆၢကတီၢ် တကတီၢ်ဘၣ်တကတီၢ် ဖဲတၢ်လိာ်ဘၣ်အိၤအခါန့ၣ်လီၤ. ပုၤန့ၢ်စိန့ၢ်ကမိၤအံၤ စံးဘျးစံးဖျိၣ်ဘၣ် ကမုၢ်ဖိအတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးလၢ အဒိးန့ၢ်ဘၣ်ဝဲ ဖဲတၢ်ကတဲၤကတီၢ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအံၤအခါန့ၣ်လီၤ.



Pennsylvania
WORK SMART. LIVE HAPPY.